د حضرت میر کاکا کیسې

فولکوریکه پانګه

لیکوال : استاد شیرشاه همدرد
۱۳۹۵ لمریز کال

Ketabton.com

دلیکوال لنډه پیژندنه

زده کړه : د پښتو ادبیاتو ماسټر شیرشاه همدرد د الحاج ګل جان زوی،په ۱۳۵۳ ل - کال د ننګرهار د بهسودو په ولسوالۍ کې وزیرید،له ادب او فرهنګ سره یې مینه په

فطرت کې اخښل شوی وه.
دی لا دمنځني ښوونځې زده کوونکې و،چې له شعر اوادب سره يې دژورې مينې له امله د ښوونځې په ځانګړو غونډو کې پر دريغ را ځرګند شو.
دده فطري جرءت او استعداد دې لا ډير وهڅاوه او دوياندي په فن کې د ښوونځې ښوونکو او دده ټولګيوالو هڅونې دی د يو فعال او باجرته ويانډ په توګه راوځلاوه.
په ۱۳۶۹ کال کې کله چې په ټول هيواد د ناپايه جګړې سيورې خپور و، دی د ننګرهار پوهنتون دادبياتو پوهنځې په پښتو څانګه کې د زده کړې

Ketabton.com

لپاره کيناست او خپل فطري استعداد او ذوق خړوبونې ته يې لا ډيره مخه پرانيستل شوه.
په ۱۳۷۳ کال کله چې دی د ننګرهار پوهنتون څخه په اعلی درجه فارغ شو، نو پر هيواد د وير، وحشت،ډار، وژنو، وهنو او ترټنو يو سراسري سيورې خپور و، دخپل اسکيرلي،نتلي او ځپلې ټولنې د محرومو خو مقاومو خلکو د غږ اوچتولو په موخه يې ژورناليزم ته مخه وکړه او ادبيات، فرهنګ او ژورناليزم يې په يو وريښمين ادبې مزي سره وتړل او چې پر هيواد د يو ملي بدلون او اوښتون څپه راواوښته ، نو دی د ژورناليزم په ډکر کې نوميالی شو.

په دغه ډګر کې دی هم د نورو غونډي دی هم وحشت او دهشت ، ویرې اوترهې په لاسونو او ګواښونو وویرول شو،وډار کړای شواو وځپل شو، خو دده ذهن ،فکر او قلم نه یوازې داچې پڅ نه شو ، بلکې لا ډیر تیره شو او دریځ یې کلک او مقاوم شو.

نه یی د زندانونو پروا وساتله او نه یې د ویرې او ډار ... په ډاډه زړه یې د خپل ولس د غږ اوچتولو توغ په لاس کې رپانده وساته ، سره له دې چې ژورنالیزم دده ادبې فعالیتونو لږ څه ټکنې کړل،خو دادی د لویو او نویو ادبي زیږونو

Ketabton.com

او پنځونو لپاره دده د خلاق فطرت یوازې دمه اوساه اخیستنه وه.

اوس چې لږ له ساه ډوبې چاپیریال نه راوتلی،نو دادی خپل اصلي رسالت او مسوولیت ته بیا هڅیدلی، دکتابونو په لیکنو ، د سفرنامو ، خاطرو ،یادداشتونو په خوندې کولو او دخپل زړه غږ د خپل ولس او خلکو سره په شریکولو خپل ادبي مسولیت سرته رسوي .

د (حضرت باز ژوند او فن)دده د وروستیو پنځونو بیلګه ده، وایي چې زده کړه له کوره ترګوره پکار ده، ښاغلی همدرد اوس اوس د پښتو ژبې ا وادبیاتو دماسټری زده کړې بشپړې کړې او د

ماسټر په سویه ټولنې د خدمت لپاره وړاندې شوی، زه یې د ادب ، فرهنګ ، ژورنالیزم او کولتوري پراختیا په ډګر کې تر دې دسترو بریاوو هیله من یم .

په درنښت
په اسلام او پښتونولۍ مین
محمد داود وفا

Ketabton.com

دکتاب ځانګړنې :

=======================

دکتاب نوم : د حضرت میرکاکا کیسې

لیکوال : استاد شیرشاه همدرد

اړیکي : ۰۷۰۰۶۰۱۵۰۹

Sh.hamdard@yahoo.com

کمپوز : لیکوال

ډیزاین : ډاکټر انتظاراحمد همدرد
چاپ شمیر : ۱۰۰۰ ټوکه
انلاین خپرونکې : کتابتون

پر دې کتاب څو کرښې

Ketabton.com

د یوې ټولنې د علمي غنا لپاره د قلم پورته کول اړین او مهم اصل دی، هغه نړۍ چې قلم یې ویښولای شي، په انقلابونو نه ویښېږي، بلکې فکري او معنوي انقلابونه نړۍ بدلولای او ویښولای شي. هر کتاب یوه نړۍ ده، د فکر نړۍ، د معلوماتو نړۍ، د فلسفې نړۍ، د تخنیک نړۍ، د هنر نړۍ، د فن نړۍ او دې ته ورته بلا ډېرې نړۍ او جهانونه.

له هر کتاب نه زده کړه کېږي او د هر کتاب د لیکلو زیار د قدر وړ دی، کتاب د پوهې ښار ته د دروازې مثال لري او که موږ وغواړو د پوهې له ښایسته خبر شو او د پوهې د ښکلا ننداره وکړو، نو اړینه ده چې د دې دروازېتفوق ته د درناوي سر ټیټ کړو او د کتاب تقدس ته د قدردانۍ الفاظ زمزمه کړو.

موږ دلته د قدرمن الحاج شېر شاه همدرد صاحب کتاب ((د حضرت میر کاکا کیسې)) مخ ته لرو، ما دا کیسې ټکي په ټکي

ولوستلې، په ځای ځای یې خپل وړوکتوب ته یووړم او د کوچنیتوب نړۍ روڼ او سپېڅلی انځور یې راته مخې ته کېښود. موږ به همداسې له خپلو مشرانو کیسې غوښتلې او په ډېره لېوالتیا به مو نکلونه اورېدل. انسان په فطري ډول کیسې خوښوي، کیسې اوري او کیسې وايي، آن تر دې چې د ژوندانه ټول داستان پخپله یوه کیسه ده، موږ همدا اوس د ژوندانه د یوې کیسې اورېدونکي او د بلې کیسې لوبغاړي او اتلان یو.

زموږ په ادبیاتو کې فولکلور یا ولسي ادب د پام وړ موضوع ده، موږ لوستي کم لرل، کیسې مو ډېرې لرلې، یا دا چې لوستي کم لرو او کیسې ډېرې دي، دا هره کیسه له ځانه سره د پند او نصحیت، نیوکې او انتقاد ژبه لري او غواړي انسان ته یو څه ورکړي او له یو څه یې خبر کړي، په تېره د ماشوم د ذهن کرونده د کیسو لپاره ډېره مناسبه ده، ماشوم ته کټورې

Ketabton.com

کیسې اورول نه یوازې دا چې د هغه د پوهې په پیاوړتیا کې رول لري، بلکې په هغه کې د فکري پرمختګ او نبوغ ځواک پنځوي او د ذهن چینه یې د افکارو د تولید لپاره اماده کوي.

البیرټ انشټاین وايي: ((که تاسې غواړئ چې ماشومان مو هوښیار وي، د ښاپېرو کیسې ورته وکړئ، او که غواړئ چې لا ډېر هوښیار وي، لا ډېرې د ښاپېرو کیسې ورته وکړئ))

د دې کتاب کیسې له پنده ډکې دي، په روانه، فصیحه او خوږه ژبه لیکل شوي، ښاغلي همدرد صاحب هره کیسه هنري کړې او کیسې ته یې تصویر ورکړی، هغه زیار ګاللی چې په دغو فولکلوریکو کیسو کې د تلوسې روح ورپو کړي، لکه په کیسو کې د حضرت میر کاکا کرکټر چې ډېرې ته ځي، د ونې ډډ ته تکیه کوي، خپله امسا دروي او یوه ډله شوخ ماشومان یې تر خوا د کیسې اورېدو په نیت ورټول وي. دا هغه تصاویر دي چې د

لوستونکي ذوق ویښوي او د کیسې پیغام او اهمیت ته یې رابولي.

زه ویښ، بیدار او خوږ غږی ویاند قدرمن همدرد صاحب ته د دې فولکلوریکو کیسو د تالیف له امله مبارکي وایم، په دې هیله یم چې په دې مزل کې به لا ډېره ستوماني وګالي او په راتلونکې کې به دغه شان نورې کیسې هم د کتاب په بڼه ټولنې ته وړاندې کړي.

درنښت
سید امرالله امید
د فرهنګ امر

Ketabton.com

د سریزې پرځای

حضرت میر کاکا همغه سمبولیک نوم او سپین ږیری دی، چې ده د خولې په پلمه مې دغه ولسي کیسې راټولې کړې دي.

زموږ ټولنه د ولسي کیسو دستونه خورا بډایه ده، داسې نکلونه او کیسې لري، چې د ژوندانه لپاره ډېر ښکلي پیغامونه لري او خورا له پنده ډکې دي.

دغسې ولسي مرغلرې له کلونو او پېړیو راهیسې په شفاهي ډول سینه په سینه او نسل په نسل یو بل ته انتقالېږي.

همدا علت دی، چې کېدای شي، اصلي بڼه یې هم بدلون موندلی وي، خو محتوا او پیغام پکې هماغه پخوانی دی، د ولسي کیسو یا فوکلور راټولولو هڅه شوې ده، خو دا چې ټولې کیسې او نکلونه پکې خوندي شوي وي.

تراوسه زما له سترګو دغسې اثر نه دی تېر شوی، کومې کیسې چې ما راټولې کړې، زموږ د بهسودو ولسوالۍ او په لویه کې د ننګرهار په بېلابېلو سیمو کې موجودې دي، ما هغه کیسې راټولې کړې، چې په کتابونو کې مې نه دي لوستي.

په دې وېرېږم، که دغه مرغلرې راټولې نه شي، هسې نه چې د هېرې کندې پرېوځي او نابودې شي.

Ketabton.com

ما هڅه کړې، چې د حضرت میر کاکا په خوله ورته څه نا څه هنري بڼه ورکړم او بیا یې د کتاب په بڼه چاپ کړم، موخه مې دا ده، چې څو ولسي کیسې له هېرې وژغورم.

په دې کیسو کې ولسي رنګ د ژوند خوند او خرنګوالی جوت دی، د خلکو ساده ګي، ژور فکر، خویونه او عادتونه هر څه پکې موجود دي.

د دې کتاب په لوستلو سړی په خپل ژوند فکر کولو ته اړ کېږي او هڅه کوي، چې له ریا، تظاهر، غولونې، ناپوهۍ او نورو منفي عادتونو ځان وژغوري، یا لږ تر لږه ما ته همدغسې ښکاري، خو کیسې تل د عبرت لپاره وي، له ماضي څخه د خبرېدو په موخه لیکل کېږي.

د قرآن عظیم الشان یوه برخه هم دیني کیسې تشکیلوي او تقویه کېږي، چې دا کیسې مسلمانانو ته د عبرت لپاره دي.

له بل پلوه د انسان فطرت کیسه خوښوي، ځکه چې ژوند په خپله یوه کیسه ده، له غمونو او خوښیو ډکه کیسه انسانان په طبیعي ډول علاقه لري، چې د پخوانیو خلکو د ژوند کیسې واوري او د خپل ژوند لوري بری یا بدل او یا هم وټاکي.

د هنري کیسو، ناولونو، لنډو کیسو او داستانونو منشا هم له فوکلوریکو کیسو او افسانو نه ده. د دیوانو او ښاپېریو، پیریانو او نالیدلو مخلوقاتو کرکترونه خلکو ته ډېر په زړه پوری وو، د کرکترونو په بدلون او د رښتیني ژوندانه انځورولو لپاره هنري کیسې رامنځته شوې، نو په هر حال فوکلوریکې او ولسي کیسې د پام وړ او له هېرې د ژغورنې مستحق دي.

هیله ده، چې دا ټولې ولسي کړې کیسې مو خوښې شي. په دې برخه کې له ځیو استادانو نه مې هم کیسې اورېدلي او بیا مې د حضرت میر کاکا په حواله راخیستې.

Ketabton.com

له هغو ټولو دوستانو دې کور ودان وي، چې دغه ولسي مرغلرې یې راباندې لورولي دي.

په درنښت

شېر شاه همدرد

جلالکوټ

۱۶/ ۱۲/ ۱۳۹۴

د حضرت میر کاکا کیسې

حضرت میر کاکا زموږ د کلي تجربه کاره سپین ږیری و، له خبرو او کیسو یې داسې مالومېده، چې د ژوندانه ډېرې سړې تودې یې لیدلي دي او د تجربو په بټۍ کې ښه پوخ شوی دی.

Ketabton.com

هغه لوراند او زړه سواند سړی هم و، ځوانانو، ماشومانو او د پخو عمرونو خلکو به ورسره یو ډول مینه کوله، کله چې به حضرت میر کاکا پر لاره روان و، د کلي ماشومان به ورپسې شول، تر هغې به یې تنګ کړ، چې د کلي د دېرې ونې ته ډډه ووهي او هغوی ته یوه کیسه وکړي. هله به د ماشومانو له جنجاله خلاص شو. د ده کیسو ته به په دېره کې ناست ځوانان او نور مشران هم غوږ وو، خوند او پند به یې ترې اخیسته.

یوه ورځ ماشومانو او ځوانانو ټینګ ونیو، چې موږ ته یوه کیسه وکړه، هغه چې د ماشومانو او ځوانانو په ضد او مزاج پوه و، پرته له دې چې د لمانځه وخت ترې تېر شي ټولو ته یې وویل: راځئ! دېرې ته.

موږ ټول دېرې ته راټول شولو، حضرت میر کاکا امسا پر ځمکه ښخه کړه او ونې ته یې ډډه ووهله، موسکی شو، ویل یې، غوږ

راته ونیسئ وړو چې څه درته وایم. ټولو وویل: ښه کاکا غوږ یو هله کیسه پیل کړه.

ویل: و، نه و، یو سړی و، یو زوی یې لره، نور اولادونه یې نه درلودل، زوی پرې ډېر ګران و، سړي دوکانداري کوله او د کور لپاره به یې حلاله روزي پیدا کوله، سړی د وخت په تېرېدو نور هم ضعیفه کېده. خپل زوی ته یې وویل: زویه! اخري عمر مې دی، مخکې له دې چې مړ شم، غواړم تا ته ښځه وکړم، واده دې په خپلو سترګو ووینم.

زوی یې ویل: پلاره څنګه چې دې خوښه وي. سړي خپل زوی ته واده وکړ، بله ورځ سړی سخت ناروغ شو، د مرګي تبه پرې راغله، خپل زوی یې ځانته راوغوښت، ویل زویه! زه مرم خو تا ته درې نصیحتونه او وصیتونه کوم. هغه دا چې زما له مرګه وروسته په اوونۍ کې یوځل واده وکه، دویم: په هر ځای کې

Ketabton.com

ځانته کور جوړ کړه، درېیم: دوکان ته د دوکاندارۍ لپاره په سیوري کې ځه او په سیوري کې بېرته کور ته راځه.

سړي چې دا وصیتونه خپل زوی ته وکړل ساه یې ورکړه او مړ شو. زوی یې وارخطا شو، خو د کلیوالو په مرسته د پلار د تکفین او تدفین کارونه یې بشپړ کړل، خیر او خیرات یې وشو. زوی یې ډېر پرېشانه و، چې د پلار وصیتونه به څنګه عملي کوي. په همدې چورت کې د کور نه تر دوکانه د سیوري جوړولو کارونه پیل کړل، ویل یې: دا کار خو کولی شم، نورو سره به بیا ګورم. دی به هره ورځ د سیوري جوړولو په کارونو کې ستړی ؤ، یوه ورځ کوم هوښیار سړي ترېنه پوښتنه وکړه، چې دا څه د لېونیانو کارونه دې پیل کړي؟ ده ورته د خپل پلار د وصیتونو په باب وویل: هوښیار سړی پوه شو، چې هلک د خپل پلار په مقصد پوه شوی نه دی. راځه پوه یې کړه. سړي هلک ته وویل: بچیه د پلار هدف دې دا و، چې هر سهار وختي دوکان ته

څه او لمر پرېواته بېرته کور ته راځه، هم به ګټه وکړې او هم به دې ژوند ښه شي، ځکه يې درته ويلي په سيوري کې څه او په سيوري کې بېرته راځه. نه دا چې په رښتيا سيوري جوړ کړه.

دا چې په اوونۍ کې يوځل واده وکه، په دې مانا چې اوونۍ کې خپلې مېرمنې سره يوځل کوروالـه کوه، چې هم دې روغتيا ښه وي او هم اقتصاد او دا چې په هر ځای کې کور جوړ کړه، مانا دا چې دوستان ډېر پيدا کړه، چې د ناستې ځای دې پکې وي.

پوه شوې؟ د وفات شوي سړي زوی خوښ شو او هوښيار سړي ته يې دعا وکړه، چې له سرګردانۍ نه دې خلاص کړم. حضرت مير کاکا پاڅېده، جومات ته روان شو او د تګ په وخت کې يې په ناستو ماشومانو او ځوانانو غږ وکړ: واهلکه وړو! پوه شوئ؟ ټولو

Ketabton.com

غږ کړ: هو پوه شو کاکا. ټولو وخندل، ويې ويل: په مخه مو ښه.

ژبوره

نن د حضرت میر کاکا تبعه جوړه وه، په خپله خوښه یې ماشومان راټول کړل، ویل یې بچو راځئ! نن درته یوه نوې

Ketabton.com

کېسه کوم. زموږ د کلي ماشومان چې کیسې یې ډېر خوښېدې، ډېر خوښ شول، له خوشحالۍ نه یې ټوپونه وهل.

حضرت میر کاکا په ملا کړوپ د امسا په مرسته بیا دېرې ته راغی، په هاغه خپل پخواني ځای کې کېناست، ویې ویل، بچو! و، نه، و، یو پاچا و، پاچا ځلور ښځې درلودې، خو یوې سره یې هم جوړه نه وه، یانې یوه ښځه یې هم په تبعه نه وه. د پاچا ژوند په کور کې ډېر تریخ و، کله به چې ماڼۍ ته راغی، بیا به یې هم تبعه خټه وه. یوه ورځ یې خپلو وزیرانو ته وویل: راځئ! چې لاړ شو، یو ولایت ته سفر وکړو.

کاروان تیار شو، پاچا په سفر راووت، ټاکلي ولایت ته لا نه و رسېدلی، چې ګوري یو بزګر په پټي کې غاښور کوي، ګرمي هم ډېره ده، د سرطان میاشت ده، بزګران د شولو کرلو لپاره تابیا نیسي، له پاسه لمر لکه اور تود شوی او په پټو کې اوبه ګرمې شوي، په داسې یو موسم کې غاښور کول، ډېر سخت

کار دی، خو بزګر په همدې غاښور کې ډېر خوښ ښکارېده، له خوښۍ نه یې سندرې زمزمه کولې. پاچا حیران شو، چې په دې بزګر کې څه کمال دی، په دومره سخت کار کې بیا هم خوښ دی، سندرې وایي، زه چې پاچا یم، هر څه نور راته کوي، بیا هم خپه یم، عقلمند وزیر یې راغوښتی، ترېنه یې پوښتنه کړې، چې دا څه حکمت دی؟

عقلمند وزیر ورته ویلي، چې پاچا سلامت، ښه به وي، چې دا پوښتنه له بزګر نه وکړو، د پاچا دا مشوره خوښه شوه، امر یې وکړ، چې بزګر راولئ! حاضر باشانو سمدستي بزګر د پاچا حضور ته راوسته، پاچا له بزګر نه پوښتنه وکړه، چې په دومره سخت کار کې ولې دومره خوشحاله یې، چې سندرې هم وایې؟

بزګر وویل: پاچا صاحب! قربان دې شم، په کور کې مې د مېرمنې سره ډېر خوښ یم، کله چې کار کوم، زړه مې ښه وي، په

Ketabton.com

دې هیله یم، چې ښه ستړی شم، په کور کې مې هسې هم ښه دمه جوړېږي.

پاچا بزګر رخصت کړ، حاضر باشانو ته یې امر وکړ، چې په هر قیمت کېږي، زما څلور واړه ښځې د بزګر ښځې سره بدلې کړئ، که یې نه منله ډېرې پیسې او سره زر ورته ورکړئ، که بیا یې هم ونه منله، په زوره یې ترې راولئ.

حاضر باشانو همداسې وکړل، بزګر پسې ورغلل، ورته یې وویل، پاچا دغسې غوښتنه لري، که په خپله خوښه یې بدله نه کړې، په زوره به یې درنه یوسو. بزګر مجبور شو. وایي چې زور قالب نه لري، د پاچا ښځې یې بزګر ته ورکړې او د بزګر ښځه یې پاچا ته راوسته.

بزګر ډېر هوښیار سړی و، ځان سره یې فکر وکړ، چې په دې ښځو کې خو ضرور څه پسات شته، چې پاچا ترې دومره زړه تورن دی.

کور ته راغی، له ونې نه یې اوږدې لښتې غوڅې کړې، د پاچا څلور واړه ښځې یې ځانته مخامخ کېنولې.

ویل یې، ژر شئ! حال ووایئ، چې پاچا له تاسو نه ولې دومره خپه و، چې تاسې یې په یوې ښځې بدلې کړئ، ضرور څه خبره خو شته، که رښتیا ووایئ، څه درته نه وایم او که دروغ مو وویل، ټولې وژنم. د پاچا ښځې هسې هم نازولې وې، له وهلو او مرګه ډېرې ډارېدې، ویل راځئ! رښتیا خبره کوو، هسې مو هم وژني، دروغ ولې ووایو.

یوې وویل، ما د پاچا سره خیانت کاوه، د دې سره سره چې زه د یو پاچا ښځه وم خو بل چا سره مې هم کونډه اچولې وه، ځکه د پاچا نه خوشېدم، بزګر وویل: توبه وباسه بیا داسې ونه کړې، یوې خواته ودرېږه، بدلمنې ښځې توبه وویسته، یوې خواته ودرېده.

Ketabton.com

بزګر د پاچا دوهمې ښځې ته غږ کړ: ته راشه، ووایه، څه بدکارې دې کوله، چې د پاچا نه خوشېدې؟ د پاچا دویمه ښځه چې پویه شوه، لومړی ښځې ته یې په هغومره بدعملی څه ونه ویل، زما په رښتیا ویلو به څه ووایي، ښځې وویل: زه د یوې خیرات خورې لور ومه، خیر ټولول مې عادت و، د پاچا په کور کې هر څه و، خو زما عادت و، ډوډی به مې له نورو ښځو په سوال غوښتله او بېرته به مې په شکری کې اېښودله، زه له خپل عادت نه مجبوره ومه، خو زما دا کار د پاچا نه خوشېده. بزګر وویل: راشه ته هم دېخوا ودرېږه، توبه وباسه.

درېیمې ته یې وویل: راشه ووایه چې تا څه کول؟ درېیمې وویل: ما به غلا کوله، عادت مې و، د پاچا په جیب کې به چې هر څومره پیسې وې، ما به ترې غلا کولې، ځکه د پاچا نه خوشېدم، دې ته یې وویل: راشه ته هم هغو دوو سره ودرېږه، توبه وباسه.

څلورمې ته یې وویل: راشه ښځې! ته ووایه، چې ولې د پاچا نه خوښېدې؟

څلورمې وویل: زما نوره بدي نه وه، یواځې د پاچا سره مې ژبه کوله، بزګر ژبورې ته وویل: ته بلې خوا ته ودرېږه.

ماشومانو او ځوانانو ته چې د حضرت میر کاکا کیسې خوند ورکړی و، په بې صبرۍ سره یې وویل، ښه کاکا بیا څه وشول؟

حضرت میر کاکا پر خپلې سپینې ږیرې لاس تېر کړ ،ویل: بچو! بزګر ته هسې هم غوسه ورغلې وه، چې ګرانه ښځه ترې پاچا وړې وه او د پاچا ښځې یې نه شوای ساتلای، هغه دریو ته یې رخصت ورکړ، ویل تاسو خپلو کورونو ته لاړې شئ، ژبورې ته یې وویل: ته به زما سره راشې.

Ketabton.com

ژبوره ښځه یې ځان سره کړه، بزګر له ژبورې نه ډېر په تنګ شو، ویل: له دې ښځې نه به ځان خلاصوم، تصمیم نیسي، چې دا ښځه په کومه دښته کې ووژني او ځان ترې خلاص کړي.

یوه ورځ یې ښځې ته وویل: راځه! چې چېرته ځو، ښځه یې ځان پسې روانه کړه، مزل کوي، ښځې ورته ویلي، چېرته مې بیایې، ځای خو راوښایه، بزګر ویل، د دې پاچا له پاچاهۍ نه وځو، بس چېرته چې د دې پاچا حکمراني نه وي، هلته ژوند کوو، ښځه ډېره ستړې شوې وه، بزګر ته وایي، ستړې هم یم او تږې شوې هم یم لږ به دمه شو. بزګر ورته وویل، راځه، چې ځای یې راغی بیا به دمه شو، ګوري، چې په دښته کې یوه ژوره څاه ده، ښځې ویلي، سړیه دې کوهي نه راته اوبه راوباسه، چې له تندې مرم، سړی چې کوهي ته کتلي، ځان سره یې ویلي، همدا یې ځای دی. سړي خپله پګړۍ ښکته کړې، خو اوبو ته نه ده رسېدلې، ښځې ته یې ویلي، ټیکرۍ دې راکه، چې پګړۍ پورې یې

غوټه کړم، بوکه خو هسې هم نشته، ټیکری چې دې لوند شي وبه یې زبېښو، ستا تنده به خړوبه شي، ښځې ته یې ویلي، دا څادر او ټیکری په خپله کوهي ته ښکته کړه، ښځې چې کوهي ته سر ټیټ کړی، بزګر ټیل وهلې ده، لاندې کوهي ته یې غورځولې ده او ځان یې ترې بېغمه کړې. بېرته راغلی کور ته، بزګر ډېر خپه دی، بس وزې او مېږې یې اخېستې، رمه یې جوړه کړې او سر په سحرا شوی. کال وروسته په هماغې دښتې ورپېښ شوی، تږی شوی، هماغه کوهي ته ورغلی، خپله پګړی یې ښکته کړې ده، چې ګوري پګړی پورې یو دیو نښتی، ډار شوی، زړه یې و، چې پګړی پرېږدي، دیو بېرته وغورځوي، دیو ورته زاری کړې، چې له دې کوهي نه مې وباسه، زه به تا سره ډېرې ښېګڼې وکړم، بزګر چې اوس چوپان شوی، دیو یې له کوهي نه ویستلی، دیو ورغاړې وتی، ډېره خوشي یې څرګنده کړې، چوپان ترې پوښتنه کړې، چې ولې په کوهي کې دومره خپه وې؟

Ketabton.com

ویل، قسم دی، یو کال کېږي، دې کوهي ته یوه ژبوره ښځه راغلې، زاره یې راکې چولې، شپه او ورځ جنګ کوي، اوس راته ووایه چې د دې ښېګڼې په بدل کې څه مرسته درسره وکړم، چوپان ویلی، کور دې ودان که اړتیا پېښه شوه، بیا به یې درته ووایم، دیو ویلي، چوپانه! زه به لاړ شم، د پاچا په لور به کېنم، چې د دنیا طبیبان او پاړوګران راولي، زه به نه پاڅېږم، خو کله چې ته راغلې، زه به پاڅېږم، پاچا به ډېر بخششونه درکړي، چوپان ویلي، سمه ده، بس ورځه پرې.

دیو تللی، د پاچا په لور کښېناستلی، د پاچا د لور رنګ ورځ تر بلې زېړېږي. د دنیا طبیبان، پاړوګران، ملنګان او دمګران یې راوستي، نجلۍ ښه شوې نه ده، چوپان د ملنګ په جامه کې ورغلی، ویلي زه خلک دموم، الله(ج) ورته شفا ورکوي.

پاچا خبر شوی، امر یې کړی، چې دا ملنګ راولئ! ملنګ د پاچا حضور ته ودرول شوی، پاچا ویلي، ملنګه، زما لور وګوره، نه

په دم ښه کېږي، نه په دعا او دوا – که ستا په دم ښه شوه، دا لور به مې هم درکړمه او نيمه پاچاهي به هم درکړم. ملنګ ويلي، توکل په خدای(ج).

د ملنګ او ديو، خو خبره يوه وه، ملنګ ځان سره بونګيدلی، ديو له نجلی نه پاڅېدلی، چوپان ته يې ويلي ګوره! يوه نيکي دې راسره کړې وه، يوه مې درسره وکړه، زه ځم د بل پاچا په لور کېنم، چې هلته راپسې را نه شې، که راغلې وژنم دې.

چوپان ويلي سمه ده، نه به درځم. د پاچا لور ورځ تر بلې غوړېږي، روغه شوې ده، په دربار کې شهنايي غږول کېږي، د خوشيو مراسم دي، بس پاچا خپله ژمنه پوره کړه، ملنګ ته يې هم خپله لور ورکړه او هم يې نيمه پاچاهي.

ديو لاړ د بل هېواد د پاچا پر لور کېناست، هلته هم غوغا جوړه شوه، د پاچا لور ناروغه ده، د دنيا طبيبان راغلل، ښه

Ketabton.com

نه شوه. پاچا خپل وزيران راوغوښتل ويل، وزيرانو! زما د لور د ناروغۍ چاره کول په کار دي، څه بايد وکړو. کوم هوښيار وزير وويل: پاچا سلامت! د فلاني هېواد د پاچا لور هم ورته ناروغي لرله، يو ملنګ راغی، دم يې کړه، ښه شوه. اوس هغه ملنګ د پاچا زوم دی، د پاچا زوم که راولو، کېدای شي دا هم ښه کړای شي.

پاچا خوښ شو، بل پاچا ته يې قاصد ولېږه، ورته يې وويل: که ستا زوم زما لور ښه کړه، زه به خپله ټوله پاچاهي ورته بخشش کړم. پاچا خپل زوم راوغوښت او د بل پاچا غوښتنه يې ورته واوروله. د پاچا زوم خو په دې پوهېده، که ديو پسې لاړ شي، ديو به يې ووژني. انې بانې يې ډېرې وکړې، خو د پاچا حکم و، بايد تللی وای، د پاچا زوم مجبور شو، چې لاړ شي.

چوپان يانې د پاچا زوم د بل هېواد پاچاهۍ ته ورغلی، پاچا ورته کيسه کړې ده، چې دغسې لور مې ورځ تر بلې زېړېږي، ته

یې دم کړه، که خدای(ج) ښه کړه، ټوله پاچاهي به درکړم. د پاچا زوم ویلي: زه یو شرط لرم، پاچا ورته وویل: ستا هر شرط منم، د پاچا زوم وویل: شرط مې دا دی، چې ما به د ناروغې سره یواځې پرېږدئ، زه یې چې دموم، باید هېڅوک هم موجود نه وي.

پاچا شرط منلی، د پاچا زوم چې د بل پاچا د لور کوټې ته ننوتی، د دیو سترګې پرې لګېدلي، دیو پرې په قهر شوی، ورته یې ویلي، اوس خو دې بې مرګه نه پرېږدم، ما خو تا ته ویلي و، چې بیا به راپسې نه راځې.

د پاچا زوم هوښیاري کړې، دیو ته یې ویلي، دیو وروره! تا ما سره دومره ښه وکړل، چې زه اوس د پاچا زوم یم، اوس د دې لپاره نه یم راغلی، چې تا ته ووایم، د پاچا له لور نه پاڅېږه. دیو په غوسه شوی، ویلي، نو څه لپاره راغلی یې، د پاچا زوم ورته ویلي، راغلی یم، چې د دوستی حق دې اداء

Ketabton.com

کړم، غوږ رانږدې کړه، چې درته یې ووایم، د یو چې غوږ ورنږدې کړی، د پاچا زوم ورته ویلي: هغه ژبوره ښځه له کوهي نه راوتلې او تا لټوي، نور دې خوښه خپله، دیو پاڅېدلی، پاچا زوم نه یې مننه او هم غوښتنه کړې، چې خدای(ج) ته وګوره، ښځې ته زما ادرس ونه ښیې، زه لاړم په خپله مخه.

دیو نامالوم لوري ته تښتېدلی، نجلی ښه شوې، په دې پاچاهی کې هم د خوشی شهنایي غږول شوې او په ټولو هېوادونو کې هنګامه ګډه شوې، چې د فلاني پاچا زوم داسې کمال لري، چې دیو پاڅولی شي، بزګر له غمه چوپان شو، چوپانی نه وروسته د پاچا زوم او د نیمې پاچاهی خاوند شو او دا دی، د یو هېواد پاچا شو.

پوه شوئ ورو! ځئ! نور نو بدي یې د هغو شي او ښېګڼه یې زمونږه، زه لاړم چې د لمانځه وخت دي.

ماشومانو او ځوانانو غږ کړ! په مخه مو ښه.

Ketabton.com

زورور

مازیګری دی، نری نری باران وریږي، حضرت میر کاکا امسا په لاس د جومات خوا ته روان دی، د کلي ماشومان ورپسې دي، کیسه ترې غواړي.

حضرت میر کاکا دېرې خوا ته تاو شو، ویل راځئ بچو! چې ستاسې له غم نه ځان خلاص کړم. ماشومانو د خوشۍ نه چېغې کړې، هله کاکا کیسه وایي، کاکا کیسه وایي! بس په همدې

چغو، نارو، سورو حضرت میر کاکا دېرې ته ورسېد، د ونې ډډ ته یې ډډه ووهله او کیسه یې پیل کړه:

و، نه، و، یو پېرى و، د بر کلي د زړې کلا په یوه زوړ برج کې اوسېده، کله، کله به د کلي پر ځینو نجونو کېناست او ډېرې به یې وځورولې، د کلي پاچا صاحب چې به راغی، دم او دعا به یې وکړه، پېرى به پاڅېد. بله ورځ به په بل چا کېناست او یا هم پر هماغې جلۍ به بیا کېناست، پاچا صاحب ترې پوښتنه وکړه، چې دا جلۍ ولې ځوروې؟ پېري به ویل: زه پر دې نجلۍ مئین یم، پاچا صاحب څو ځلي پېري ته ګواښونه وکړل، ویل که بیا دې نجلۍ وځوروله په اور به دې وسوځوم. پاچا صاحب ویل، دا پیرى ډېر زورور دى، پاڅول یې ډېر زور غواړي. بیا به یې غټه شکرانه واخېسته، خو کلونه تېرېدل، پیرى له نجلۍ نه لاس په سر نه شو، پاچا صاحب غوسه شو او پیرى یې کلک وتاړه، هغه دمونه یې پرې چوفول چې پیرى باید

Ketabton.com

وسوزوي، پیري پاچا صاحب ته زارۍ او ننواتې وکړې، چې دا ځل مې وبخښه، بیا به داسې ونه کړم او ستا به هم په کار شم، له دې کلي نه به لاړ شم. که چا درسره زورزیاتی کاوه، زما یو وېښته دود کړه، زه به درته حاضرېږم. وایي چې پاچا صاحب د پېري سره په همدې موافقه وکړه.

یوه ورځ پاچا صاحب له قصاب نه غوښه اخیستله، په پیسو قصاب ورسره جنجال وکړ، قصاب پاچا صاحب سم نه و پېژندلی، بد بد یې وواهه، پاچا صاحب د پېري ویښته دود کړ، پېرى حاضر شو، ویل پاچا صاحب امر کوه، څه وکړم؟

پاچا صاحب ورته وویل، هغه مخامخ قصاب ګورې، بد بد یې ووهلم، ورشه په قصاب کېنه او ښه بد بد یې ووهه! پېري چې قصاب ته وکتل، کنجکونه او چړې یې ولیدې وډار شو، ویل پاچا صاحب! قربان دې شم، هغه سره خو چړې، تبرګي او کنجکونه دي، زور مې پرې نه رسېږي، خو که غواړې کوم غریب کچالو فروش یا

بل دوکاندار به درته چپه کړم، پاچا صاحب پیري ته بد بد وکتل، رخصت یې کړ ویل: یاره رښتیا یې ویلي دي چې: (په بره خېژي اشنا تل د زورورو اوبه)

ماشومانو وخندل ویل: کاکا یعنې په زورورو د چا زور نه رسېږي، ویل یې په کومه ټولنه کې چې قانون سم تطبیق نه شي، هلته د زورورو هر زور چلېږي، خو که قانون وي، زورور په خپله له زوره لوېږي او خلک یې له شره ژغورل کېږي.

ځئ! بچو خدای(ج) دې زموږ په وطن کې قانون حاکم کړي.

Ketabton.com

بد زخم

نن بیا حضرت میرکاکا د دېرې د ونې ډډ ته ډډه وهلې وه، امسا یې ترڅنګ ایښې وه، ماشومان او ځوانان ترې چارچاپېره ناست وو، ټولو په بې صبرۍ د حضرت میر کاکا له خولې کیسې اورېدو ته په تمه وو. حضرت میر کاکا چې به د څو قدمونو مزل وروسته کېناست، ډېر به ستړی ښکارېده، ساه یې بنده بنده کېدله، پر ناستو ماشومانو او ځوانانو به یې غږ کړ: وا هلکه وړو! لږ غلي شئ. ستړیا مې ووځي، کیسه درته کوم.

ناستو کسانو ویل: سمه ده کاکا موږ غلي یو.

حضرت میرکاکا کیسه داسې پیل کړه!

و، نه و، یو سړی و، د ښکار سره یې ډېر شوق و، یوه ورځ ځنګل ته د ښکار پسې تللی و. په ځنګله کې لاره ترې غلطه شوې وه. حیران و، چې له ځنګله نه څنګه راووځي، شپه پرې راغله، د ځنګله ځناورو ورته ګواښونه پیل کړل، ناڅاپه یو دیو

Ketabton.com

پرې راپېښ شو. حضرت میرکاکا لنډه دمه وکړه، ماشومانو او ځوانانو بیا پرې غږ وکړ: ښه بیا څه وشول؟ حضرت میرکاکا ویل، د سړي بخت ښه و. دیو ټول ځناور وشړل او د سړي سره یې دوستي شوه. دیو به خواړه او هر څه برابرول او انسان ته یې د خوراک لپاره راوړل، کلونه تېر شول، د دیو او د انسان ژوند په ځنګله کې تېرېده، بس دیو به ګټله او انسان به خټله.

یوه ورځ دیو ناوخته راغی، ډیر ستړی او ستومانه و، د انسان خوا ته چې راغی، کېناست، خپله ستړیا یې وویستله، خوله یې خلاصه کړه او د ستړیا د رفع کولو لپاره یې اوږده ساه واخیسته، انسان ورته وویل: اُهو دیو وروره! دا خوله دې ډېر مردار بوی کوي، دا خو لږ پاک ساته. دیو غوسه شو او هم خفه. تبر یې واخیست، انسان ته یې وویل: په دا تبرمې په سر ووهه، چې مات شي، انسان وډار شو، ویل دا کله شونې ده، دا

کار نه کوم. د دیو سترګې له ډېرې غوسې سرې شوې، په قهر یې وویل: که په دې تبر مې سرمات نه کړې، وبه دې وژنم او خام به دې وخورم، هله شابه سر مې مات کړه. انسان مجبور شو، تبر یې واخیست او دیو یې په سر وواهه، سر یې پرې مات کړ، دیو انسان ته مخ راواړوه، ویل انسانه،کار دې کوه، کار مې کوم، زما او ستا ترمنځ هېڅ ډول اړیکه نشته، دیو لاړ په خپله مخه او انسان هماغلته پاتې شو، د ځنګله نورو ځناورو د دیو له وېرې انسان ته څه نه ویل.

د ناستو کسانو تلوسه لا زیاته شوه، ویل ښه بیا څه وشول؟ حضرت میر کاکا ویل، دوه کاله وروسته دیو په هغه لاره تېرېده، ګوري چې انسان ډېر خپه ناست دی، د انسان سترګې چې په دیو ولګیدې، خوښ شو، دیو ته یې غېږه ورکړه او د خوښۍ په انداز کې ورته وویل: دیو وروره! څنګه یې؟ هغه زخم دې اوس څنګه دی؟

Ketabton.com

دیو خپل سر ورته ټیټ کړ، ویل: انسانه وګوره! هغه زخم اوس ټول ښه شوی، خو قسم درته کوم، چې د خبرې زخم دی اوس هم پرهر دی او لا مې زړه جوړ شوی نه دی. دیو دا خبره وکړه او په خپله مخه روان شو، انسان هم له ځنګله نه لاړ کور ته.

دا وه کیسه، نیکي دې مونږ ته وي بدي دې ځناورو ته!

ناستو ماشومانو پوښتنه وکړه، دا خو دې ډېره ښه کیسه وکړه. حضرت میرکاکا ویل بچو! دا مې ځکه تاسو ته وکړه، چې کله چا ته خبرې کوئ، سنجیده یې وکړئ، اول یې په مغزو کې له فکر کولو وروسته ښه تصفیه او بیا یې وکړئ، نو هېڅکله به دوستان له تاسو نه خپه نه شي.

ټولو ناستو کسانو غږکړ! ښه کاکا همداسې به کوو.

د لوی قاضي ننګونه

Ketabton.com

حضرت میر کاکا سر پر زنګانه او لاس پر امسا ایښي و، خپه مالومېده، د کلي ځوانان او ماشومان بیا ترې راتاو شوی وو او ترې د کیسې اورولو غوښتنه کوله. حضرت میر کاکا ته چا دروغ ویلي وو، ځکه ډېر خپه و، ویل دا خلک ولې دروغ وایي، فکر کوي نور خلک پرې نه پوهېږي، خو زه دروغجن مالومولی شم. ناستو ماشومانو او ځوانانو وویل: هغه څنګه؟

حضرت میر کاکا وویل: ځکه زه تجربه لرم او په همدې اړه غواړم تاسې ته کیسه وکړم، ټولو چک چکې کړې، خوشحاله شول، چې حضرت میر کاکا کیسه اوروي.

حضرت میر کاکا ویل: په کوم کلي کې درې ورونه وو، یو پکې غل و، کله چې پلار یې وفات کېده، خپل زامن یې راغونډ کړل، ویل: زامنو! زما د کټ هرې پښې لاندې د سرو یوه سکه ده، زما له مرګه وروسته هغه واخلئ او په خپلو کې یې سره وویشئ، همدې خبرې په کولو سره ومړ.

په زامنو کې يې يوه تن يوه سکه غلا کړه، درې واړه يو پر بل دعوه وکړه او يو پر بل مدعي شول، خبره قاضي ته لاړه، قاضي هم د دوی پرېکړه ونه شو کړای، ځکه درې واړه مدعيان وو، نه شوای کوالی يوه ته قسم ورکړي. خبره ډېره غټه شوه، پاچا ته ورسېده، پاچا لوی قاضي ته امر وکړ، چې غل مالوم کړي، که نه، خپله دنده به له لاسه ورکړي. لوی قاضي خپه او پرېشانه کور ته راغی، لور يې ترې پوښتنه وکړه، پلار جانه ولې خپه يې؟ پلار يې د تېرې شوې پېښې ټوله کيسه ورته وکړه، لور يې وويل: پلار جانه، دا خو اسانه ده، مه پرېشانه کېږه، په غوږ کې ورته څه وويل: لوی قاضي ډېر خوشاله شو، درې واړه مدعيان يانې ورونه يې راوغوښتل، ځانته يې مخامخ کېنول، لور يې د پردې شاته کېناسته، قاضي دوی ته وويل: زه تاسو ته يوه کيسه کوم، بيا يې په اړه يوه پوښتنه هم کوم، ځواب راکړئ؟

Ketabton.com

مدعيانو ورونو وويل: قاضي صيب سمه ده. قاضي وويل: په يوه کلي کې يوه ډېره حسينه نجلۍ وه، د واده په اوله شپه کله چې خاوند يې غوښته ورسره يوځای شي، نجلۍ ډېرې وژړل، مېړه يې ترې پوښتنه وکړه، چې ولې ژاړې؟

نجلۍ ويل، بس څه يې کوې؟ پرېږده، چې په زړه کې مې وي، خاوند يې په قهر شو، چې ولې نه وايې، وايه.

نجلۍ وويل: ژاړم په دې چې زما بل څوک خوښېده او واده مې له تا سره وشو. سړي وويل: ياره نجلۍ! تا چې دومره جرئت وکړ، زما د خور پرځای يې، د واده په همدې جامو کې څوک چې دې خوښېږي، هغه ته لاړه شه، نجلۍ د واده په جامو کې د هغه هلک کورته روانه شوه، په لاره کې يوه ډله غله ناست و، نجلۍ چې يې ليدلې، خوښ شوي، چې ښکار خو پيدا شو.

نجلۍ په ژړا شوې او غلو ته يې خپله کيسه کړې، دغلو هم پرې زړه سوی، پرېښې يې ده، د هلک کور ته چې رسېدلی، هلک حيران شوی، چې دا څنګه پېښه شوه، نجلۍ هلک ته کيسه وکړه، هلک له ډېرې خوشۍ نه د ناوې جامې ويستلې او خپلې خور ته يې ور په تن کړې، ويلي هغه چې دومره ځواني وکړه، دا ښه يې راسره وکړل، زه به دا ښېګڼه ورسره وکړم، خپله خور به ورته ورکړم.

خور يې چې د ناوې په جامو کې د هغه شاوو کور ته روانه شوې، دا هم په غلو اوښتې، غلو ويل: دې نجلۍ دروغ ويلي اوس به يې ولوټو! نجلۍ نه يې پوښته کړې، چې ته خو اوس په دې پلمه لاړې بېرته څنګه راغلې، نجلۍ ټوله کيسه ورته کړې او ورته ويلي، چې زه هغه نجلۍ نه يم بلکې د هغه هلک خور يم، چې خپلې مينې ته ورسېد، خو غلو بيا پر نجلۍ رحمېدلي پرېښې يې ده د شاوو کورته. شاوو هغه سره نکاح وکړه، قاضي له درې

Ketabton.com

واړه ورونو نه پوښتنه کړې، چې په دوی کې چا ښه وکړل، شاوو، مئين ،که غلو؟

يوه ورور ويلي، شاوو ښه وکړه، ځکه خپله ښځه يې مئين ته ورکړه، بل ورور ويل، نه مئين ښه وکړه، ځکه دومره انسانيت پکې و، چې خپله خور يې شاوو ته ورکړه، درېيم ورور وويل: نه غلو ښه وکړه، ځکه که غلو نه وه پرېښې، تياره مړی وه، د قاضي لور د پردې له شا نه پرې غږ کړی، چې غلو ښه کړی، ته هم ښه وکړه او هغه سره چې دې اخيستي هغه ورکړه، غله وويل: بلکل يې ورکوم، ځکه ټول غله خو هم بد خلک نه دي.

حضرت مير کاکا ويل، زما تجربه دا ده، غل به د غلا صفت کوي، شرابي به د شرابو، بدلمنه خلک د بدلمنو، هر څوک د هر څه په باب له خپلې ديدګاه نه خبرې کوي، نو ځکه بايد دروغ ونه

وایي، څکه خلک یې پېژني او پرې خاندي او هم وروسته پرې ملنډې وهي.

حضرت میر کاکا پاڅېده روان شو او ناستو خلکو ته یې وویل: ځئ بچو! چې هېڅکله هم دروغ ونه وایئ.

Ketabton.com

ماشومتوب

نن د معمول خلاف حضرت میر کاکا په خپله د کلي پر هلکانو او ځوانانو غږ وکړ، چې کیسه به ورته وایي! د کلي ماشومان او نوي ځوانان هم په بې صبرۍ د حضرت میر کاکا پسې شول، چې د کلي دېرې ته لاړشي او کیسه واورې. حضرت میرکاکا لږ څه غمجن ښکاریده ،ویل یې بچو ! نن تاسوته د پند نه ډکه کیسه کومه ،ښه به ورته غوږ ږدئ شور به نه کوئ چې بیا تاسې داسې څه ونه کړئ چې دخلکو دخندا شئ . ټولو ویل ،ښه کاکا ،خو ژر ښه کیسه وکړه .

حضرت میر کاکا بیا امسا پر ځمکه ښخه کړه دستړیا په حال کې یې د ونې ډډ ته ډډه ووهله ویل یې ،رانږدې شئ بچو !د کلي ټول ماشومان او تنکي ځوانان د حضرت میر کاکا شاخوا راټول او غلي کیناستل چې له حضرت میر کاکا نه کیسه واوري . حضرت میرکاکا کیسه پیل کړه .ویل بچو! زورور خان زموږ د کلي خان او مالداره سړی و ، خدای(ج) هر څه ورکړي وه خو زوی یې نه درلوده ، درې ودونه یې وکړل ،یوازې لوڼې به یې په نصیب کیدلې ،کله یې چې څلورمه ښځه وکړه خدای(ج) ورته یو زوی ورکړ ده له ډیره نازه په خپل زوی باتورخان نوم کېښود ،باتورخان ډیر نازولی و ، ماشوم ورو ورو په خبرو راغی، د ماشوم په هرې خبرې او پوښتنې سره به زوروخان وغوړیده او بیا به یې له نازه ښکل کړ باتورخان به یې په غېږ کې ټینګ ونیوه او بیا به یې په جان وقربان دواړه مخونه ښکل کړل.

Ketabton.com

یوه ورځ زورورخان خپل زوی باتورخان ځان سره جومات ته راوست زمونږ د کلي په جومات کې یوه غټه ونه چې د مرغیو ډیرې ځالې پکې وې، باتورخان به په نیمګی ژبه له پلار نه پوښتنه وکړه! پلاره، پلاره، هغه چیشی دی؟ زورور خان به ماشوم بیا بیا ښکل کړ او په مهربانه لهجه به یې ویل، د مرغیو ځاله ده زوی نه مې ځار شم، بیا به ماشوم ویل، پلاره، مرغی چي شی دی؟ بیا به زورورخان له خندا شین شو، ماشوم به یي په غیږ کې ټینګ کړ زما زړګیه! مرغی وزرې لري، الوزي، دانې ټولوی او بیا یې د خپلو بچو په خوله کي ورکوي چې ماړه شي .

ماشوم به بیا بله پوښتنه وکړه او پلار به یې په مهربانی ورته ځواب ورکړ، ماشوم د یوې مرغی او د هغې د ځالې په اړه لسګونه پوښتنې وکړې او پلار به یې په ډېرې مهربانی ورته ځواب ورکاوه.

ماشوم ورو ورو لوئېده، ځوان شو، د خان نازولی زوی و، زورور خان سپین ږیری کېده، خو د خپل زوی په هیله د ژوند ساه اخېستله، کلونه تېر شول، زورور خان په ملا کړوپ بوډا شو او باتور خان په مټ قوي ځوان.

یوه ورځ دواړه له اذانه څو شېبې مخکې جومات ته راغلل زورور خان د جومات پر برنډه کېناست خپله امسا یې ترڅنګ کېښوده، پر باتور خان یې غږ وکړ، باتوره! و باتوره! زویه لږې اوبه راوړه ډېر تږی یم، باتور خان چې د ځوانۍ په نشه مست و، له ډېره نازه وروسته یې خپل پلار ته اوبه راوړلې. پلار یې باتور له لاسه ونیوه ورته یې ویل، زویه! زما ترڅنګ کېنه، چې دمه مې راسته شي. باتور خان اخوا دېخوا کېده، پلار یې پوښتنه وکړه، زویه! پاس په ونه کې دا ځالې د څه شي دي؟ باتور خان ورته په تنده لهجه وویل، ته یې نه وینې

Ketabton.com

ړوند یې، د مرغیو ځالې دي که نه! پلار یې وویل، مرغۍ څه ته وايي زویه؟!

زوي یې بیا په قهرجنې لهجې وویل، دا دې لابله! خدای لیونی هم کړې، اوس لا مرغۍ هم نه پېژنې؟

پلار یې وویل: زویه! کله چې ته ماشوم وې، په همدې ځای کې تا د مرغیو او د هغې د ځالې په اړه له ما نه په یوه ساه لسګونه پوښتنې کولې، ما به ستا د هرې پوښتنې په ځواب کې لومړی شکلولې او بیا به مې په جان و قربان په ډېرې مهربانۍ ځواب درکاوه. دریغه چې نن ته دومره لوی شوی یې، چې زما د یوې پوښتنې د ځواب حوصله هم نه لرې او په دومره زشته لهجه ځواب راکوې. ما دې سړیتوب مالومولو، زما زوی نه یې. باتور خان په ژړا شو او په همدې ژړغونې حالت کې یې وویل: دري ژبو رشتیا ویلي وو، چې:

(دل پدر به بچه از بچه به کو پرچه!) حضرت میر کاکا خپلې اوښکې پاکې کړې ویل بچو! چې تاسې داسې ونه کړئ.

Ketabton.com

د خره پاچاهي

د ثور له کودتاه ایله څو کاله تېر شوي وو، فرمانونه یو په بل پسې صادرېدل، د وخت جمهور رئیسانو، چې یو د بل له وژلو وروسته د چارو واګې ترلاسه کول د اولس د غوښتنو خلاف فرمانونه یې صادرول، د شځو د ۳۰۰ ولور، د ګروی د له منځه وړلو، د جنایي بندیانو د خوشې کېدو او دې ته ورته نور... خو یو به یې هم په بشپړ ډول نه عملي کېدل.

حضرت میر کاکا چې د جمعې له لمانځه وروسته د کور خواته روان وو، د کلي نوو ځوانانو او ماشومانو ورته په لاره کې بلا زاری وکړې، چې موږ ته کیسه ووایه، خو د حضرت میر کاکا تبعه په دې ورځ ډېره خټه وه، نه یې غوښتل کیسه وکړي، په ملا کړوپ، امسا په لاس د تګ سرعت یې لږ زیات وو، د کلي هلکان پوه شول، چې حضرت میر کاکا کیسه نه وایي او ځان باسي.

Ketabton.com

مخې ته یې ودرېدل، ویل، کاکا چې کیسه ونه وایې، کور ته تللی نه شې، حضرت میر کاکا چې د کلیوالو ځوانانو ټینګار او سر زوري ولیده، موسکی شو، ویل نه مې پرېږدئ نو؟

هلکانو ویل، خیر دی، وی وایه، حضرت میر کاکا غاړه صافه کړه او د هو سر یې وښوراوه، ویل، په ځنګله کې د زمري پاچایي وه، نور ټول حیوانات به له زمري نه ډېر ډارېدل او د زمري هر امر به یې منل، آن تر دې چې په کوم ځای کې زمری اوسېده، نورو حیواناتو به له ډاره په هغه طرف هم نه ورتلل، یوه ورځ خر د ځنګله په یوه څنډه کې څرېده، او همداسې ورو، ورو مخکې تله، ګوري، چې زمری پروت دی، خر ډېر وډار شو، زړه یې ؤ، چې وتښتي، ځان سره یې سوچ کړی، که وتښتم، زمری به راپسې شي او وبه مې خوري، راځه ځان په څرېدا بوخت وښایه. ګوندې د زمري دربانډې زړه وسوځي او فکر وکړي، چې په غلطی کې دلته راغلي یم.

خر چې زمري ته نږدې شوی، زمري هېڅ عکس العمل نه دی ښودلی، خر زړور شوی، ښه نږدې شوی، ګوري، چې زمری مړ پروت دی، خر ډېر خوشحاله شوی، چرت ورغلی، چې راځه د زمري څرمن راوباسه، وایې غونده او په نورو حیواناتو حکومت وکړه، همداسې یې کړی، د زمري څرمن یې ویستلی، په خپله یې اغوستی، پاچاهي یې پیل کړې ده. په اول ځل فرمان یې صادر کړی، چې له دې وروسته به د یوې میاشتې لپاره هر حیوان د پاچاهۍ چارې پرمخ وړی. نورو حیواناتو خپل وار تېر کړی، د خر نوبت رارسېدلی دی، د پاچا فرمان ورته ابلاغ شوی، خر ډېر خپه شوی، چې پاچاهي خو زموږ کار نه دی، هغه د زمري زړه غواړي، زه به څنګه کوم، د نورو حیوناتو به ملتیا پاچا ته راغلی ، پاچا ته یې ویلي، قربان دې شم، زه پاچاهي نه شم کولی، دا ستاسو صفت دی، له لورینې مو مننه، خو ما معذور وګڼۍ، زه دا ستر مسؤلیت په غاړه نه شم اخیستلی.

پاچا په قهر شوی، ورته یې ویلي دي، چې ولې ته له ګیدړ نه هم بدتر یې، هغوی خپله دوره تېره کړه، ته یې نه شې کولی. خر ویلي، قربان دې شم، زه خر یم، پاچاهي زما صفت نه دی، زه یې نه شم کولی، پاچا بیا په قهر شوی، نور ځناور یې رخصت کړي، خره ته یې ویلي، یوازې درسره خبرې کوم، نور ځناور چې وتلي، پاچا خپل نقاب پورته کړی، خره ته یې ویلي، بې غیرته خبرې مه کوه، ګوره، زه هم خر یم، وګوره، چې څنګه ښه پاچاهي کوم.

خر په خندا شوی، ویل، زما اول نه هم درباندې شک ؤ، ځکه له فرمانونو نه دې مالومېده، چې ته زمری نه یې، څه کار دې کوه، ته ورک شې، فرمان دې ورک شي.

هر سړی پیدا دی خپل، خپل کار لره که نه.

ښه دې زموږ وي، بد دې د هغوی، ځئ! بچيانو زه هم ستړی يمه، ويده کېږم، ټولو وخندل او ترې بېرته راستانه شول.

Ketabton.com

د سوداګر هوښياره لور

حضرت مير کاکا د معمول په څېر لکړه په لاس د جومات خوا ته روان دی، د کلي ماشومان او زلميان چې د حضرت مير کاکا په کيسو مئين دي، ورته لار څاري ګوري، چې حضرت مير کاکا لکړه په لاس په ملا کړوپ کوڅه کې روان دی، هلکان ورپسې شوي، چې کيسه به راته وايي.

حضرت میر کاکا چې لا له پخوا د هلکانو په ذوق او شله توب ښه پوهېده، مجبور شو، چې بیا دېرې ته لاړ شي، لکړه یې پر ځمکه کېښوده او د ونې ډډ ته یې ډډه ووهله. ویل یې، بچو! کیسه درته کوم، خو ډېرې پوښتنې به نه کوئ.

هلکانو ورسره ومنله، ویل هله ژر شه، کاکا کیسه پیل کړه. حضرت میر کاکا غاړه تازه کړه! ویل، و، نه، و، یو سړی و، خدای(ج) ورته ښه پرېمانه شته ورکړي وو، د سړي یو زوی ؤ او یوه یې ښځه. زوی یې ډېر نازولی و، یوه ورځ سړي او ښځې یې په ګډه پرېکړه وکړه، چې یو نازولی زوی لرو، د هېڅ شي کمی نه لرو، باید ورته ښځه وکړو، ښځې یې ویلي دي، چې داسې ښځه باید ورته وکړو، چې همده غوندې له موره یوه او نازولې وي. مشوره یې کړې، چې د برکلي د سوداګر یوه لور ده او هغه هم نازولې، همغه به ورته وکړو.

Ketabton.com

د سوداګر پر لور جرګه شوې، سوداګر فکر کړی، چې لور مې نازولې او له موره یوه ده، هلک هم نازولی او له موره یو دی، راځه! همده ته یې ورکړم، دسمال یې ورکړی، سړي پر خپل زوی زېری کړی، چې ښځه مې درته وکړه، هلک ډېر هوښیار و، ځان سره یې سوچ کړی، چې مور او پلار مې په خپل سر داسې ښځه راته کړې، چې نه مې لیدلې نه یې پېژنم، باید د خسرګنۍ په باب مالومات ترلاسه کړم.

پلار ته یې ویلي، چې د څو ورځو لپاره چېرته د چکر لپاره په سفر ځم، د هلک مور و پلار چې هېڅکله یې هم د خپل زوی غوښتنې نه وې درک کړي، ورته اجاره ورکړه. هلک د خپل خسر کلي خوا ته روان شو، کلي ته چې ورسېد، ګوري، چې په دېره کې یې خسر ناست دی، سلام یې واچوه، خسر یې پرې غبرکړی، چې هلکه راځه! چای وڅښه. خسر خو یې نه پېژنده، چې زوم یې دی، خو زوم یې خپل خسر پېژنده، خپله ښځه یې نه وه لیدلې.

هلک ویل، چای نه څښم، خو که اوبه وي څښم یې. اوبه یې څښلي، سوداګر ورته ویلي، څوانه چېرته روان یې؟ هلک ویل، په مزدورۍ پسې وتلی یم، ډېر غریب یم که چېرته کار پیدا کړم. سوداګر ویلي، راځه! ما سره شه، زه اکثراً په سوداګریزو سفرونو بوخت یم، بس مېلمنو ته له کوره چای، ډوډۍ راوړه او تنخواه اخله.

هلک خو له خدایه همدا ساعت غوښته، ویل سمه ده، هلک سوداګر سره مزدور شوی، بس کله چې مېلمانه راشي، د سوداګر له کوره دېرې ته چای او ډوډۍ راوباسي. بله ورځ سوداګر په سفر وتلی، هلک ته یې ویلي دي، چې په مېلمنو دې پام اوسه، که راتلل، درنه خپه نه شي، هلک ویل په سترګو.

د سوداګر پر لور یو بل څوان هم مئین و، خو نجلۍ ورسره اړیکه نه درلوده، بله ورځ مئین تللی بازار ته، یو قیمتي ټیکری یې اخیستی، راغلی، د سوداګر کور یې ټک کړی،

Ketabton.com

مزدور وتلی، ګوري، چې یو څوان دروازه ټکوي، له ستړي مشي وروسته یې ورته د چای او ډوډۍ ست کړی، مئین ویلي، ډوډۍ نه خورم، دغه سوغات د سوداګر ښځې ته ورکړه او ورته ووایه، یو څوک غواړي، په ولاړه درسره څو خبرې وکړي. مزدور تللی، د سوداګر ښځې ته یې د مئین سوغات ورکړی او د سوداګر غوښتنه یې هم ورسولې ده. د سوداګر ښځه دروازې ته وتلی، ګوري، چې نا اشنا څوان ولاړ دی، له ستړي مشي وروسته څوان ورته ویلي، تروري! زه ستا پر لور مئین یم، په دې هم خبر یم، چې هغه مو بل چا ته ورکړې ده، زه یو ارمان لرم، ما ته خو یې هسې هم نه راکوئ، خو که د پنځو دقیقو لپاره ما ورسره کېنوئ، یو څو خبرې مې پر زړه دي، هغه به ورته ووایم، نور به درنه څم.

د سوداګر ښځه چې ټیکري ته ګوري، ډېر قیمتي ورته ښکاري، زړه یې نه کېږي، چې له لاسه یې ورکړي، بل خوا ته د څوان

غوښتنه هم ورته ډېره ناروا ښکاري. ښځې ویلي، زه خو به دا هڅه وکړم، خو که لور مې ومني. مئین ورته ویلي، ته خو هڅه وکړه، کېدای شي موفقه شې. ښځې خپلې لور ته د ځوان غوښتنه رسولې، لور یې ډېره هوښیاره وه، ورته یې ویلي: مورې! تا ته خو مالومه ده، چې زه دلته د بل چا امانته یمه، دا کار نه شم کولی، مور یې ورته ویلي، لورې، دا خو دومره خبره نه ده، څه خوري خو دې نه، پنځه دقیقې ورسره کېنه، نور یې رخصت کړه، لور یې ویلي، ښه دا خو نارینه دی، که لاس راباندې واچوي؟

خو خیر زه ورسره کېنم، په دې شرط چې سړی به په کټ کې ځان کلک تړي، ځکه لاس راباندې وا نه چوي، مور یې مئین ته د نجلۍ شرط ویلی، مئین ویلي، زه یې هر شرط منم. د سوداګر لور مزدور یانې خپل نامزاد ته چې لا یې نه پېژني ویلي، دا سړی ښه کلک تړلی شې که نه؟

Ketabton.com

مزدور ویلي، ولې نه، ویل یې وهلې یې هم شې که نه؟ د مزدور خو هسې هم ورته زړه ډک و، ویل یې ولې نه. وهل یې ما ته پرېږده، ځوان یې په کټ پورې کلک تړلی او مزدور ته یې امر کړی، چې په مرګ یې وواهه، چې بیا د چا د خور او لور هوا په سر ونه ګرځوي. مزدور هم ناراستي نه ده کړې، مئین یې په مرګ وهلی، له پښو یې غورځولی او د کټ سره یې دباندې ختا کړی دی.

مئین په ډېر سختۍ ځان خلاص کړی او د سوداګر له کلي نه یې پښې سپکې کړي دي، مزدور ځان سره فکر کړی، چې خواښې مې خطا کاره ده، هسې نه بله ورځ منګی مات شي، سوداګر چې له سفره راغی، مزدور ورته ویلي، که مو اجازه وي، کور پسې ډېر خپه شوی یم، کور ته به لاړ شم، څو ورځې وروسته به راشم. سوداګر پیسې ورکړي، هلک یې رخصت کړی، هلک چې کور ته رسېدلی، ډېر خپه ناست دی، مور یې ترې پوښتنه کړې، ویل زویه! ولې خپه

يې؟ هلک څه نه دي ویلي، خو مور ته یې همدومره ویلي، چې په دوو ورځو کې به راته واده کوئ، که نه، ښه به نه وي. دی خو هسې هم له موره یو او هغه هم نازولی و، کله یې غوښتنه ردېدله. کورنۍ یې ورته د واده بندوبست کړی، دوهمه ورځ یې ناوې راوستې ده. ګوري، چې د ناوې پر سر د هماغه ډبول شوي ځوان ټیکری دی. هلک فکر کړی، چې دا ټیکری څنګه له منځه یوسي، دواړه د چرګۍ اور ته ناست دي، ځانونه تودوي، هلک ورو د اور یوه سکروټه د ناوې د ټیکري پر پیڅکي اچولې، ټیکری سوځېدلی، ناوې چغې کړي، چې اخ ټیکری دې راته وسېزه، خاوند یې ویلي، ډېرې چغې مه وهه، ته چې داسې مور لرې، داسې ډېر ټیکري به در په سر کړي. ناوې پوهه شوې ده، چې خاوند خو مې راباندې پوه دی.

ډېره خپه شوې، خان سره یې فکر کړی، چې د خاوند له دې پیغوره ځان څنګه خلاص کړي، خاوند ته یې ویلي، مور پسې مې

Ketabton.com

خپه شوې یم، ما بوزه پلار کره. هلک خپله ښځه خسر کره بوولې، خپله راغلی کور ته. مېرمن یې فکر کړی، چې خاوند یې د څه شي سره ډېره مینه لري او خوښېږي یې. مالومه کړې یې ده، چې خاوند یې آس ډېر خوښوي. پلار ته یې ویلي، راته یو ښه آس واخله. چون د پلار نازولې لور ده، پلار یې سمدستي ورته ښه آس اخیستی. ناوې د نارینه وو جامې اغوستې، تمبوزک یې وهلې، چې څوک یې ونه پېژني، په آس سوره شوې، د مېړه پر کلي ورغلې، ګوري، چې په دېره کې یې مېړه ناست دی، سلام یې پرې کړې، هلک چې آس ته کتلي، آس یې خوښ شوی، شاوخوا ترېنه تاو راتاو شوی، ښځې خپل غږ هم د سړو غوندې کړی، ویل یې ځوانه آس دې لکه چې ډېر خوښ شو، هلک ویل، هو! دا دې په څو اخیستی، ویل یې ما خو ډېر قیمت اخیستی، ستا به پرې وس ونه رسي، خو څه، زه به یې ارزانه درکړم، چې آس دې خوښ شوی، نه غواړم ناهیلې دې کړم. ویل یې په څو؟

ویل، یې یو لک، والله وس مې نه رسېږي، ښځې ویلي، څه چې ډېر دې خوښ شوی، یوه چپه راکړه آس واخله. هلک فکر کړی، چې یوه چپه نو څه ده. راځه ور یې کړه، شاوخوا یې کتلي، ګوري، چې څوک نشته، مخ یې ورانډې کړی، چپه یې ورکړی.

ښځه له اس نه راکوزه شوې، د آس جلب یې هلک ته په لاس ورکړی، په خپله بېرته پلار کور ته راغلې ده، سبا خپل د خاوند کور ته تللې ده، ګوري، چې خاوند یې آس، پرېمنځي او ګرد ترېنه تاوېږي، ښځې ترې پوښتنه کړې، چې دا آس دې په څو اخیتسی؟ خاوند ورته ویلي، دا مې ډېر ګران اخیستی، ښه خدمت یې کوئ، چې درنه خوار نه شي، په خپله له کوره دباندې وتلی، ښځې په آس ایرې شیندلي، ښه یې خیرن کړی، مېړه یې چې راغلی، ګوري، چې آس ډېر خیرن دی، پر خپلې ښځې یې غالمغال کړی، چې دومره قیمتي آس خلک همداسې ساتي؟

ښځې یې ورته ویلي، څه ته چې دا چپې خلکو ته ورکوې، داسې آسونه به ډېر پیدا کړې، مېړه یې سترګې ټیټې اچولي، چې والله ښځه خو مې خبره ده، ډېر خړ شوی، ښځې ته یې ویلي، ولې دې داسې وکړل، ښځې ور ته ویلي، یوازې ښځې نه تېروځي، نارینه هم تېر وځي، دواړه په خندا شول.

حضرت میر کاکا په کړس کړس وخندل، ویل، ځئ! چې تاسې داسې ونه کړئ، زه به لاړ شم لمانځه ته!

سپی د بازار، خر د دربار

په بر کلي کې د انځرګل د ځوانیمرګ زوی د درېیمې خیرات ؤ، حضرت میر کاکا د دسترخوان څنډې ته د خپل امسا په مټ د پښو په سر ناست ؤ، لا د وریجو غوری یې مخې ته نه و اېښود شوی،

Ketabton.com

چې د کلي ځوانان پرې راټول شول او ترې یې د کیسې غوښتنه وکړه، حضرت میر کاکا غوسه شو ویل، ډوډی ته مې هم نه پرېږدی، ځئ! ورک شئ، کیسه میسه نشته.

د کلي ځوانان خو هم په ضد کې تر چا کم نه ؤ، د حضرت میر کاکا ځورول یې پیل کړل، حضرت میر کاکا یې تنګ کړ، هغه له اوږدې سا اخیستنې او اف ویلو وروسته ځوانانو ته د کیسې ویلو سر وخوزاوه، ځوانان ډاډ شول، غلي کېناستل. حضرت میر کاکا ډوډی وخوړله، د امسا په مټ پاڅېده او د کوز کلي پر لور روان شو، ځوانان بیا ورپسې شول، حضرت میر کاکا هم غوښته، چې لاره په همدې کیسې رالنډه کړي، ویل یې بچو!

و، نه، و، یو پاچا و، د نورو وزیرانو ترڅنګ د عقل او دربار وزیر یې هم لره. یوه ورځ پاچا د عقل او دربار وزیر خپل حضور ته راوغوښت، داسې یوه پوښتنه یې ترې وکړه ، چې څلور جزه یې لرل.

پاچا ویل، وزیر صیب! له اصل نه کم اصل، له کم اصل نه اصل، سپی د بازار، خر د دربار څوک دی، راویې ښایه؟ وزیر حیران شو، چې دا به نو څوک وي؟ ویل، حضور سلامت، ما ته یو کال وخت راکړه، د دغسې خلکو پېژندل کافي وخت غواړي. پاچا ورسره ومنله او یو کال وخت یې ورکړ.

وزیر عادي جامې واغوستې، خپله بڼه یې بدله کړه او په ښار کې یې د زرګرۍ دوکان خلاص کړ، د زرګر دوکان مخې ته یو سپاهي به ناست و، زرګروزیر به کله کله سپاهي ته چای او ډوډۍ هم ورکوله، ښه کلکه انډیوالي یې ورسره جوړه شوه. پاچا یوه لور هم درلوده، چې ډېره پرې ګرانه وه.

پاچا خپلې لور ته ویلي ؤ، چې کله یې څوک خوښه کړه، پرته له دې چې موقف او یا بل څه یې په پام کې ونیسي، هماغه ته به یې په نکاح کړي.

Ketabton.com

له ورځو نه یوه ورځ د پاچا لور بازار ته وتلې وه، د وزیر زرګر دوکان ته برابره شوه، د زرګر په دوکان کې یې د سرو زور غاړکۍ خوښه کړه، زرګر چې پخوا وزیر و، ښایسته ځواني هم درلوده، د پاچا لور په زرګر مئینه شوه، کور ته راغله، پلار ته یې وویل: بابا جانه! تا له ما سره یوه ژمنه کړې وه، هغه پوره کړه، پلار یې ویل: په سترګو لورې وایه څه درته وکړم؟ لور یې ویل: پلاره، تا راسره ژمنه کړې وه، چې هر څوک دې خوښه شوه، هغه ته دې په نکاح کوم.

زما زرګر خوښ شوی، پلاره ژمنه دې اوس پوره کړه. پاچا زرګر ځان ته غوښتی ورته یې ویلي، چې خپلې لور سره مې ژمنه کړې، چې هر څوک یې خوښه شي، هماغه ته یې په نکاح کوم. زما د لور ته خوښه شوې یې، غواړم په نکاح یې درکړم. زرګر ډېر خوشحاله شوی، چې ما له خدایه په هوا غوښته، خدای(ج) پر ځمکه راکړه، لنډه دا چې پاچا خپله لور زرګر ته واده کړه.

حضرت میر کاکا ستړی شو، د یوې ونې سیوري ته یې امسا پر ځمکه ښخه کړه او د ونې ډډ ته تکیه شو او یو سوړ اسویلی یې وویست، د ځوانانو تلوسه هم ، لازیاته شوې وه، ټولو غږ کړ، ښه کاکا بیا څه وشول.

حضرت میر کاکا غاړه صافه کړه، ویل، یوه ورځ زرګر ناوخته کورته راغی، په وینو ککړ صندوق ورسره و، د حویلی په یوه کونج کې یې ښخوله، چې ښځه یې پرې راغله، ویل سړیه! ستړی مه شې، په دې صندوق کې څه دي؟ زرګر ویل، خیر یوسې، بس زما یو پخوانی عادت دا دی، چې څوک مې له پامه بد شي، له هغه نه سر غوڅوم، پنځو تنو چې راسره بد کړي وو، نن مې ترې سرونه غوڅ کړل، په دې صندوق کې مې اچولي، اوس یې ښخوم، خو ته به چا ته حال نه وایې.

ښځې هر څه زړه ته اچولي، چورت یې وهلی، چې دا خو په قاتل سر شوم، بله ورځ د پلار کور ته تللې، پاچا ترې پوښتنه کړې،

Ketabton.com

چې لورې! زرګر سره دې ژوند څنګه تېرېږي؟ لور یې ورته ویلي، پلاره! له تا قربان شم، ما لویه تېروتنه کړې، هغه خو زرګر، نه قاتل دی، هغه بله ورځ یې هم پنځه تنه وژلي، سرونه یې ترې غوڅ کړي، صندوق کې اچولي ؤ، او صندوق یې په حویلی کې ښخ کړی - پاچا په غوسه شوی، امر یې کړی، ویل یې، هله زرګر راولئ، سپاهي یې لېږلی، سپاهي چې د زرګر انډیوال هم و، زرګر پسې راغلی او په وهلو ډبولو یې پاچا مخې ته ودرولی دی. پاچا د عدالت وزیر غوښتی او د خپلې لور ټوله کیسه یې ورته کړې او بیا یې امر کړی، چې عدالت باید تامین شي، د عدالت وزیر پرته له دې چې د پاچا زوم وپوښتي او یا څه ثبوت لاسته راوړي، امر یې کړی، چې قاتل دې سر په دهر شی. زرګر چې د پاچا زوم دی او دمېرمنې په خبرو په قتل تورن شوی چغې او فریادونه یې کړي، چې د خدای(ج) په خاطر اول وګورئ، چې ما څوک وژلي، څه مې ښخ کړي، که مجرم وم، په

دهر مې وځړوئ، پاچا ویلي، څوک دې ضمانت کوي، چې د پلټنې لپاره وخت درکړم.

زرګر غریب ټولو ته ځولۍ نیولې، چې د څو ساعتونو لپاره یې ضمانت وکړي، ترڅو خبره سپینه شي، خو هېچا یې هم ضمانت نه دی کړی، د ښار د کچنۍ لور غږ کړی، چې زه یې ضمانت یم، د کچنۍ لور د زرګر ضمانت کړی، پاچا امر کړی، چې ټول لاړ شئ او هغه صندوق د همده په مخ کې وګورئ، چې د ده دا ارمان هم پوره شي.

هئیتان تللي، حویلۍ یې سپړلې ده، صندوق یې ویستلی، ګوري، چې په صندوق کې د وزوسرونه دي، زرګر پاچا ته ویلي، ګوره ما انسانان نه دي وژلي، وزې مې حلالې کړي، چې دا کوم قانوني جرم نه دی، خوښه مې چې پلورل مې او که خښول مې. پاچا خړ شوی، زرګر نه یې پوښتنه کړې، چې ښه نو په دې کار کې د ې څه حکمت ؤ؟

Ketabton.com

زرګر خپل نقاب لرې کړی، ویل، پاچا سلامت زه د عقل او دربار هغه وزیر یم، چې ستا د څلورو پوښتنو د ځوابونو لپاره مې در نه یو کال وخت اخیستی وو، ستا د پوښتنو ځوابولو وخت رارسېدلی دی.

تا ویلي و، چې له اصل نه کم اصل، له کم اصل نه اصل، سپی دبازار، خر د دربار څوک دي؟

له اصل نه کم اصل، ستا لور ده، ځکه چې د ښځې او خاوند ترمنځ د اعتماد فضاء موجوده وي او هر څه په پرده کې ساتل کېږي، ده زما پرده ونه کړه او د کور پټ راز یې افشا کړ.

له کم اصل نه اصله هغه د کچنۍ لور ده، چې زما هېچا ضمانت ونه کړ، خو هغې خپله بزرګي وښوده او ما ته یې د نجات زمینه مساعده کړه.

سپی دبازار هغه سپاهي دی، چې زما په چایو او ډوډۍ خپله خېټه غټه کړې ده، خو مخکې له دې چې زما جرم ثابت شي او یا ځوک ورته امر وکړي، زما نمک یې په سترګو کې نه و، په بد اخلاقۍ، وهلو او ډبولو یې تر تا راوستم.

او خر د دربار ستا د عدالت وزیر ؤ، ځکه پرته له دې چې هغه زما جرم ثابت کړي، پر ما یې د اعدم حکم صادر کړ.

پاچا چک چکې کړې او د عقل وزیر ته یې شاباسی ووایه، چې رښتیا دې زما پوښتنې سمې ځواب کړې، باید مکافات شي.

ښه دې زمونږ شي، بد دې په دښمنانو پورې شي، ځئ! نور، بچو! خپلو کورونو ته، چې زه هم خپل لمونځ کوم.

Ketabton.com

دولت بابا

د اختر د لمانځه خطبه خلاصه شوه، ملا صاحب دعا وکړه او ټولو کلیوالو ته یې د اختر مبارکي وویله، لمونځ کوونکي پاڅېدل، یو بل ته راغاړې وتل، اختر مبارکي یې وکړه، سپین ږیري له جوماته راووتل، ځوانان او زلمیان له حضرت میر کاکا نه تاوېدل راتاوېدل او په بار بار به یې ورسره اختر مبارکي کوله، حضرت میر کاکا خو له پخوا نه د ځوانانو، زلمیانو او

ماشومانو په مزاج پوه و، ویل: بچو! د مطلب خبره کوئ، رانه څه غواړئ؟

ټولو په یوه غږ وویل: کیسه. حضرت میر کاکا وویل: په جومات کې د کیسې ویل ګناه لري، بچو راځئ! چې د کلي دېرې ته لاړ شو.

حضرت میر کاکا مخکې شو، ځوانان او زلمیان ورپسې روان شول، په لاره کې د کلي ماشومان هم ورسره یوځای شول، په شورماشور سره یې خپل احساسات څرګندول.

زنده باد حضرت میر کاکا، حضرت میر کاکا مونږ ته کیسه وایي، بس په همدې شورماشور کې د کلي دېرې ته ورسېدل.

حضرت میر کاکا خپله امسا پر ځمکه کېښوده، ونې ته یې ډډه ووهله، لاس یې پر ږیرې کش کړ، ویې ویل:

Ketabton.com

و، نه، و، دخدای(ج) کړه وو، خلک ساده وو، د بر کلي اوسېدونکي ډېر ساده وو، دولت بابا په دوی کې ډېر پوه سړی و، په کلي کې به چې هره ستونزه پیدا شوه، خلکو به پر دولت بابا غږ کاوه، چې ورحل یې کړي.

یوه ورځ یو هلک ونې ته ختلی و، بېرته کوزېدی نه شو، ډاربده، نارې سورې پیل شوې، خلکو ویل، هلی، دولت بابا راوغواړئ، چې د دې هلک د کوزولو څه چاره وکړي.

دولت بابا راغی، ګوري، چې هلک له ونې نه شي کوزېدلی، ډاربږي، خپل زوی ته یې وویل: لاړ شه، بچیه، زما رسی درسره راوړه، زوي یې منډې کړې، رسی یې راوړ، دولت بابا د رسی یو سر پورته ونې ته ورګزار کړ، هلک ته یې وویل: په دې رسی دې خپله ملا ټینګه وتړه.

ناستو ځوانانو او ماشومانو ورغږ کړ، ښه بیا څه وشول؟

حضرت میر کاکا غاړه تازه کړه، ویې ویل: هلک چې خپله ملا په رسۍ ټینګه وتړله، دولت بابا رسۍ کش کړه، هلک پر مخې پر ځمکې راګوزار شو، سترګې یې سپینې لاړې، د هلک پلار خپل زوی کور ته ورساوه، دولت بابا نه یې مننه وکړه.

د هلک پلار په تمه وو، چې اوس به یې زوی خبرې وکړي، اوس به سترګې خلاصې کړي، خو هلک پر ځمکه دومره سخت لګېدلی و، چې ساه یې هماغه ساعت ختلې وه.

مور و پلار یې چیغې پیل کړې، ویل: آخ! زوی مو په لوی لاس مړ کړ.

د هلک مور ، پلاراوخلک، دولت بابا پسې راغلل، ویل: بابا دا دې څه وکړل، تا خو په لوی لاس زموږ زوی وواژه، دولت باباراغی، ګوري، چې هلک کې ساه نشته.

Ketabton.com

ځان یې ډېر سنجیده ونیوه، ویې ویل: ګورئ خلکو!

ما په دې رسۍ لسګونه، په کویه کې بند خلک ژوندي ویستلي، ددې هلک د کوزولو لپاره بله هېڅ لار نه وه، بس پوره به یې وه، همدومره یې آب و دانه په دا دنیا وه، دعا ورته وکړئ، که مو نورې خبرې وکړې، ګناه ګارېږئ؟

خلک چپ شول، ویل: بس پوره به یې وه، نو.

حضرت میر کاکا پاڅېده ویې ویل: بچو! پوهه شه شی دی، ناپوهي بلا ده.

ګیدړه او سور لنډی

د معمول خلاف حضرت میر کاکا نن ډیر غوسه و، له کوره چې راووت، امسا په لاس، په ملا کړوپ، دیرې خوا ته راغی، له ځانه سره یې ګیدړانو ته ښېرې کولې.

Ketabton.com

د کلي ځوانان او ماشومان بیا ترې راتاو شول، ویل: کاکا! ولې غوسه یې؟

حضرت میر کاکا ویل: بېګا ګیدړانو زموږ ټول چرګان خوړلي، ویم، چې دا ګیدړان به کله زما ګوتو ته راشي نو.

هلکانو بیا شور جوړ کړو، هله کاکا! موږ ته د ګیدړانو یوه کیسه وکړه.

حضرت میر کاکا غوسه و، ویل: نن مې طبیعت کیسې ته نه دی جوړ، بل وخت به یې درته ووایم، خو هلکان زوروزور شول، له ډیر ټینګار وروسته حضرت میر کاکا یې اړ کړ، چې کیسه وکړي، هلکانو ورته په دیره کې ټادر وغوړاوه، حضرت میر کاکا ډډه ووهله، ویل بچو! د ګیدړې او سور لنډي ډیره خوږه دوستي وه، ګیدړې سورلنډي ته ورور ویل او سورلنډي ګیدړې ته خور.

یوه ورځ دواړه په دښته کې روان دي، سورلنډي له ګیدړې نه پوښتنه وکړه، ویل: خورې څومره علم دی کړی دی؟

ګیدړې ویل: نیم علم مې کړی.

بیا ګیدړې له سورلنډي نه پوښتنه وکړه، تا څومره علم کړی دی؟

سورلنډي ویل: ما پوره علم کړی دی.

ګیدړې وویل: خیر ستا د علم په درناوي، ته مخکې شه او زه به درپسې روان یم، سورلنډی خوښ شو، ویې ویل: سمه ده، زه به په خپلې مشرۍ کې تا د ټولو ځناورو له ګواښه وژغورم.

همدې خبرو کې مخامخ ګوري، چې زمری راروان دی، سورلنډی وارخطا شو، چې اوس به څه کوو، ګیدړې ته یې وویل: خورې!

Ketabton.com

زما پوره علم پسې مه ګرځه، درځه ته مخکې شه او له زمري نه مو خلاص کړه.

ګیدړې وویل: تا څنګه پوره علم کړی دی، اوس د ژغورنې څه لاره وسنجوه. سورلنډي وویل: دروغ مې ویلي وو، ما علم نه دی کړی، هسې جعلي اسناد مې جوړ کړي دي.

ګیدړې وویل: ما نیم علم کړی، خو سم علم مې کړی، راځه راپسې شه.

زمری چې ورنږدې شو، ګیدړې وویل:

زمونږه مشره!

د ځنګل پاچا!

اسلام علیکم!

زمری له ډېره قهره وغرمبېده، ویې ویل: تاسو څنګه جرات کړی، چې زما په سیمه کې زما له اجازې پرته تګ راتګ وکړئ، زمري د دوی خوړلو ته هسې پلمې لټولې.

ګیدړې وویل: زمونږ مشره، زموږ پاچا! تانه ځار شم، موږ بېګاه خپله ، مرغان او چرګان ښکار کړي وو، په وېش کې سره نه جوړېدو، ما وویل: زه به خپل مرغان وخورم، سورلنډی کشر دی، هغه چرګان وخوري، خو سورلنډی یې نه مني، راغلو، چې تا ته عرض وکړو، چې دا وېش ته موږ ته وکړې.

کیسې ته د ځوانانو تلوسه لازیاته شوه، ویل: ښه کاکا، بیا څه وشول.

حضرت میر کاکا په ږیرې لاس تېر کړ، ویل: بس! اوس د ګیدړې علم معلومېږي.

Ketabton.com

زمري په زړه کې وویل: راځه! لومړی به د دوی ښکار کړي چرګان او مرغان وخورم او بیا به دوی پسې تېر کړم، زمري وویل: دا پرېکړه تر هغې نه شي کېدای، چې ښکار شوي شیان رانه وړی.

ګیدړې وویل: قربان دې شم، هغه خو موږ په غره کې په یوه سوري کې پټ کړي دي.

زمري وویل: راځئ! چې لاړ شو، همالته به پرېکړه وکړم.

ګیدړه مخکې ده، سورلنډی ورپسې دی او زمری د ټولو نه وروسته روان شوی دی، کله چې غره ته رسېدلي دي، ګیدړې ویلي: زمونږ پاچا! زمونږه مشره! په دغه تنګ سوري کې مو پټ کړي، که اجازه دې وي، سورلنډی به ولېږو، چې رایې وړي.

زمري وویل: سمه ده، سورلنډی دې لاړ شي.

سورلنډی چې په غار ننوتی، همالته غلی شوی، ګیدړې ویلي: زموږ پاچا! نه پوهېږم، په سورلنډي څه وشول، چې رانغی، که اجازه دې وي، زه به ورپسې لاړ شم.

زمري وویل: لاړ شه!

ګیدړه هم په غار ورننوتې او هماغلته یې ځان غلې کړې ده.

زمري له ډېر انتظاره وروسته پوه شوی، چې ګیدړې ورسره چل وکړ، له قهره وغړمبېده، ډېر ګواښونه یې وکړل، خو په سوري کې نه ځایېده، بېرته روان شوی دی.

ګیدړې سورلنډي ته ویلي: ګوره د نیم علم برکت څومره و، نور په جعلی اسنادو ځان د پوره علم څښتن مه معرفي کوه، ځکه چې ځای یې راغی، اسناد نه عمل په درد خوري.

Ketabton.com

حضرت میر کاکا وویل: بچو! هېڅکله هم په جعلي اسنادو ځان په پوهو خلکو کې مه شمېرئ، که نه په عمل کې به بیا ناکام یاستئ.

لړم او ځرمښکی

خدای زده حضرت میر کاکا په چا غوسه و، ویل: مار ته په لستوڼي کې ځای مه ورکوئ، د لړم خوی چیچل دي، ځینې ناسپاسه خلک نه چلېږي.

Ketabton.com

بس امسا په لاس، په ملا کړوپ روان و او ځان سره یې خبرې کولې.

د کلي ماشومان او ځوانان چې ولیدل، حضرت میر کاکا په قهر دی، له یوې خوا او بلې خوا نه یې سلامونه شروع کړل، اسلام علیکم، بل به هم غبر کاوه، اسلام علیکم!

حضرت میر کاکا په تنګ شو، ویل: وړو! تاسې ما ولې په کلاره نه پرېږدئ، نن ټیک نه یم، کیسه درته نشم کولای.

خو ځوانانو او ماشومانو ضد کاوه، چې کیسه به خامخا ورته کوي.

حضرت میر کاکا دا ځل د لارې پر سر کېناست، ویل: کینئ، چې د لړم او ځرمښکي کیسه درته وکړم.

د کلي هلکانو له ډېرې خوشۍ چیغې او نارې پیل کړې، راځئ! کاکا کیسه کوي، راځئ! کاکا کیسه کوي.

حضرت میر کاکا امسا پر ځمکه ښخه کړه، په ځمکه یې پلتۍ ووهله.

ویې ویل: غوږ شئ، وړو! د پند نه ډکه کیسه درته کوم.

هلکان ټول غلي شول، حضرت میر کاکا کیسه پیل کړه:

د لړم او ځرمښکۍ سره دوستي وه، یو له بله به ځارېدل، ځرمښکۍ به چې څه د خوراک لپاره پیدا کړل، لړم سره به یې د الله(ج) په توه نیماوه.

یوه ورځ دواړه په سفر راووتل، په لاره کې روان د ي، هر یو د خپلې دوستۍ لاپې کوي، مخامخ ګوري، چې سیند دی، لړم

Ketabton.com

ځرمښکۍ ته وویل: چې زه خوخ له سیند نه نشم تېرېدلی، څنګه به شي؟

ځرمښکۍ وویل: زه درسره یم، چورت مه خرابوه، راځه! زما پر سر کېنه، زه به دې پورې باسم.

لړم د ځرمښکۍ پر سر کېناست، پر سیند ورګډ شول، د سیند نیمایي ته چې ورسېدل، لړم ځرمښکۍ ته ټک ورکړ، ځرمښکۍ فکر وکړ، چې د لړم به پام نه و، خیر دی څو شېبې وروسته بل ټک یې ورکړ.

ځرمښکۍ وویل: لړمه! دا څه کوې؟ زما پر سر سپور یې او ټکونه راکوې؟

لړم وویل: څه وکړم، ټک ورکول، چیچل او نېش مې عادت دی، له خپل عادت نه مجبور یم.

ځرمښکۍ وویل: ښه، داسې ده.

له خان سره یې وویل: څوک چې د ښو په قدر نه پوهېږي، باید پرېښودل شي، ویې ویل: زه هم د غوپې وهلو عادت لرم، په سیند کې یې غوپه وهلې، لړم د سیند څپو راخیستی، چې هر څومره چیغې یې کړي، ویل: سهوه رانه شوې، بیا به نه کوم، ځرمښکۍ سیند نه پورې وتی او لړم هماغلته مړ شوی دی.

حضرت میر کاکا دا وویل او بیا یې په هلکانو غږ وکړ، ګورئ وړو! چې لړم خویه خلکو سره دوستي ونه کړئ، ځکه چې یوه ورځ نه یوه ورځ درته ټک درکوي.

Ketabton.com

د صبر مېوه خوږه وي

د کلي کوزه کوڅه کې شر وشور شو،حضرت میر کاکا جومات ته روان وو ،ماشومانو منډې وهلې ویل ،جنګ دی،هلئ، راځئ چې لاړ شو.

حضرت میر کاکا ته هم سودا پیدا شوه چې څه خبره به وي،کوزې کوڅې ته ورغی ،ګوري چې جنګ له بد ګماني څخه رامنځته شوېدی،چورت ورغی ویل هلکانو :جنګ خلاص شو،ماشومانو چیغه کړه : هو کاکا،خو کیسه به څنګه شي،حضرت میر کاکا ځای پرځای خپل امسا کېښوده د کوڅې دېوال ته یې ډډه ووهله ،وېل راځئ بچو!د پند نه ډکه کیسه درته کوم،ماشومان له خدایه همداساعت غوښتل ټولو چېغی کړې ،هلی راځې ،کاکا کیسه وایي،کاک کیسه وایي،په یوساعت کې ګڼ ماشومان او ځوانان

Ketabton.com

سره ورټول شول،د حضرت میر کاکا په شاوخواکې یې پلتې ووهلې،ویل : هله ژرشه کاکا کیسه وکړه.

حضرت میرکاکا موسکی شو ویل بچو!وه نه وه یوه پاچا وه،له ورځونه یوه ورځ د خپلې ټولې کورنۍ سره د ښکار لپاره ځنګله ته تللی و،کری ورځ یې په ښکار تېره کړه،ماښام چې بېرته ستنېده ،ګوري چې ځوانه لور یې نشته.

پاچا پلټنې پیل کړې،ځنګل یې ټول ولټاوه ،خپله لور یې پیدا نه کړه ،مایوسه کورته لاړ،د پاچا لور لاره غلطه کړې وه،کوم جومات ته ننوتې وه،ګوري چې په جومات کې یو طالب هم شته،طالب هم ښه دنګه بنګه ځواني لري،د پاچا لور د جومات په یو کنج کې غلې کېناسته،وېرې نیولې وه،لاسونه یې یوبل کې مروړل،له یخنۍنه یې شونډې رېږدېدې،طالب به دسترګو په کنج کې په غلاغلا ورو ورو ورکتل،شیطان به یې ګناه ته هڅوه،په جومات کې یوه شمع هم روښانه وه،طالب له ځان سره فکر وکړ

که زه دې جلۍ سره بد کار وکړم،په دوزخ کی به وسوزېږم،ایا زه د اور طاقت لرم که نه،په شمعه یې ګوته ونیوله ،وبه سوځېده له ځان سره به یې ویل :د شمعې داور زور نه لرم ،ددوزخ اور به څنګه وزغمم،ساعت وروسته به بیا شیطان ګناه ته وهڅوله بیا به یې ګوته شمعې ته ونیوه ،خو طالب په شمعې د ګوتې په سوځولو ،شپه په ویښه تېره کړه ،سباد پاچاسپاهیانو ښار لټ په لټ کړ ،ګوري چې نجلۍ جومات کې وه،نجلۍ یې پاچاته راوستې،پاچا ډېر خوښ شوی چې ورکه لورېې روغه رمټه په لاس ورغله،سپاهیانوپاچا ته ویلې، پاچا سلامت نجلۍ چې کوم جومات کی شپه کړې ،هلته یو ځوان طالب هم وو،پاچا ته په زړه کې شک لویدلی چې لور سره یې کوم بد فعلي نه وي کړی ،حضرت میر کاکا لږ مکس وکړ ،چپ شو ،ښایې د ماشومانو تلوسه یې معلوموله،ماشومانو چغی کړی،ښه کاکا بیا څه وشول،طالب یې مړ کړ؟

Ketabton.com

حضرت میر کاکا بیا غاړه صافه کړه ویل،پاچا سپاهیان ولېږل ،ویل طالب راولی ،سپاهیان لاړل،طالب یې لاس تړلی پاچاته راوست،پاچا ویل ، ده زما لور سره شپه کړې ،بد فعلی یې کړی،په دار یې کړئ،طالب ډېر فریادونه وکړل ،ویل زه بې ګناه یم،زما خبره واورئ،پاچا ویل،وروستی خبره دې کوه،نور دارته اماده اوسه،طالب دشپني کیسي ټول جریات پاچا ته بیان کړی او ورته یې ویلي دي چې ځان یې څنګه کنترول کې ساتلی دی،طالب ویل که زه دروغ وایم له خپلې لور نه پوښته وکړئ،پاچا چې له خپلې لور نه پوښتلي ،لوره یې هم کیسه کټ مټ لکه طالب ورته بیان کړې ورته ویلي چې طالب رشتیا وایي،هر ځل به یې چې ماته وکتل،ګوته به یې په شمعې وسوځوله ،ترسهاره. پاچا چې د طالب په سپېڅلتیا،پاک لمنی اوصبر ښه باوري شو،اعلان یې وکړ چې خپله لورپه شرعی نکاح دغه پاک لمن ځوان ته ورکوي، همداغه وو چې شهنایي غږول شوې

د پاچا لور طالب ته په نکاح شوې ، ګوری بچو د صبر مېوه خوړه وي، ځي نور خپلو کورونو ته ،زه به لاړشم جومات ته.

کبر او لويي

حضرت میر کاکا ایله د ناروغی له بستره تازه پاڅېدلی و، لکه چې زړه یې تنګ شوی و، غوښته چې د کلي دېرې ته لاړ شي او د خلکو سره په خبرو خپل فکر د ناروغی له ګواښه وژغوري، په ملا کړوپ، امسا په لاس زنګېدلی روان و، د کلي تنکي ځوانان او ماشومان، چې د حضرت میر کاکا کیسو ته ډېر لېواله وو، د حضرت میر کاکا له ناروغی خبر وو، دعاګانې به

Ketabton.com

یې کولې، چې حضرت میر کاکا به کله خدای(ج) روغ کړي او موږ ته د پند نه ډکې کیسې واوروي.

دوی به تل د حضرت میر کاکا د انګړ دروازه څارله، نن نو د کلي پر ځوانانو او ماشومانو سم اختر و، کله چې د دوی سترګې پر حضرت میر کاکا ولګېدې، ټولو منډې کړې، یو غږ شو، اخ شکر، حضرت میر کاکا راووت، لکه چې ښه شوی دی. که څه هم حضرت میر کاکا د کلیوالو ځوانانو او ماشومانو له شوخو حرکتونو تنګ و، خو د ناروغی د بستر یوازیتوب یې پر ذهن اغېز کړی و، دی هم په کلیوالو پسې خپه شوی و، د کلي ځوانان او ماشومان د حضرت میر کاکا مخې ته ودرېدل، چا یې لاسونه ښکل کړل او چا هم یواځې په سلام اچولو ځانونه تسکین کړل، ټولو بیا ټینګار وکړ، چې کیسه موږ ته ووایه، ښه شو، چې خدای(ج) روغ کړې.

حضرت میر کاکا هم د دوی په ضدي خویونو پوه و، پوهېده، چې ترې نشم خلاصېدلی، ویې ویل: وروو! ما دومره پرېږدئ، چې دېرې ته ورسېږم، هلته به درته کیسه ووایم، ټول دېرې ته لاړل، حضرت میر کاکا خپله امسا پر ځمکه ښخه کړه او د دېرې د توت غټې ونې ته یې ډډه ووهله. یو سوړ اسوېلی یې وکړ: هی ناروغی! څومره ناځوانه یې، دا دومره ورځې دي له خپلو کلیوالو بیل کړی وم، د ځوانانو او ماشومانو نور صبر نه کېده، ویل، کاکا کیسه وکړه، چې ستا په کیسو پسې خپه شوی یو، حضرت میر کاکا وویل: په دې شرط درته کیسه کوم، چې ناروغي مې په پام کې ونیسئ او بله کیسه رانه ونه غواړئ، ټولو ورسره ومنله، سمه ده، بله نه غواړو، حضرت میر کاکا وویل: بچو کبر او لویې ښه نه دی، هغه مو نه دي اورېدلي، چې خدایه لوی مې کړې، لویي را مه کړې. ځوانانو او ماشومانو په یوه غږ وویل: هغه څنګه؟

Ketabton.com

حضرت میر کاکا کیسه پیل کړه:

د اته ویشت کلونو ځوان وم، یو په عمر پوخ سړی، چې یوه سترګه یې ړنده وه، زموږ دروازه وټکوله، چې راووتم، په ډېرې عاجزۍ یې راته د سوال لاسونه اوږده کړل، ویې ویل: د خدای(ج) په رضا څه راکړه، چې هېڅ هم نه لرم، ما چې سړي ته وکتل سوالګر راته نه معلومېده، ما وویل: ماما سوالګر خو راته نه معلومېږې، کومې مجبورۍ په مخه کړې یې، چې سوال کوې، نوم دې څه دی؟

سړي وویل، وروره! سوالګر نه یم، ټول عمر کې مې سوال نه دی کړی، کبر مې کړی و، خپل کبر دې حالت ته رارسولی یم. ما وویل: هغه څنګه؟ ویل: د غره په لمنه کې مې کور و، په مټ قوي او د څو ځوانو زامنو پلار وم، لمسیان مې و، ژوند مې جوړ و، یوه ورځ په انګړ کې ناست وم، په زړه کې مې وګرځېدل، چې اوس نو په چم ګاونډ کې مې هېڅوک هم له زوره

نه دي، که چا هسې په برندو سترګو هم راسره خبرې وکړې، سترګې به يې وباسم، لويي مې په زړه کې ځای ونيوه او کله نا کله به مې ګاونډيان هم ځورول.

زه لا د همدغسې کبر او لويې په چورت کې ډوب وم، چې لمسی مې راغی، راته يې وويل: بابا ما ته ښکار وکړه، ټوپک مې راواخيست، لمسی مې له لاسه ونيوه، د بېديا خوا ته روان وم، سترګو مې ښکار څارله، چې کله به مې مخې ته راځي او زه به پرې ډز کوم.

ناڅاپه توپان راغی، باران او ږلۍ هم ورسره مله وه، داسې توپان چې په يوه ساعت کې يې هر څه تالا ترغی کړه، ما مې خپل لمسی غېږ کې ټينګ ونيو، د يو موږ لاندې مې ځان پټ کړ، لږ ساعت وروسته چې مې کتل ټول کلی مو سېلاب وړی و، اولادونه او ټوله کورنۍ مې مړه شوې وه او تر د کاله خوا ته روان شوم، هوسی مې مخې راغی، ما وويل: هسې هم غم دربانده

Ketabton.com

راغلی، لمسی ته دې ښکار خو وکړه، په هوسی مې ډز وکړ، هوسی ولګېده، منډه مې کړه، چې پورته يې کړم، ګورم خپل لمسی مې ويشتلی دی، نور نو غم رابانده دومره غلبه وکړه، چې د ځان وژنې اراده مې وکړه، ټوپک ميل مې ځان ته راواړوله، په ځان مې ډز وکړ، په سترګه ولګېدم، په ځان پوه شوی نه يم، يو وخت مرستندويان راغلي و، زموږ مړي يې ښخ کړي او د زه يې روغتون ته رسولی وم.

اوس تازه له روغتونه راوتلی يم، اوتر يم، د ژوند په کولو نه پوهېږم، د ژوند لاره مې ورکه کړې ده، مجبور شوم، چې د ژوندې پاتې کېدو لپاره سوال وکړم، دا يې وويل او سترګې يې له اوښکو ډکې شوې، په ژړغونې غږ يې وويل: کبر ښه نه دی، الله(ج) متکبر انسان نه بخښي او ډېر ژر ورته جزا ورکوي، لکه زما په شان، ما ورته له کوره څه نا څه خوراکي توکي او اغوستو شيان راوويستل او ورمې کړل، ما وويل: په رښتيا چې

کبر ښه نه دی، نو بچو! پام کوئ، چې کبر ونه کړئ، الله(ج) کبرجن نه بخښي.

حضرت میر کاکا کیسه خلاصه کړه، جومات خوا ته روان شو او د کلي ځوانان هم ورسره سرونه خوځول، هر چا به ویل:خدایه له کبره مې وساتې.

بې ځایه لاپې

Ketabton.com

د معمول خلاف حضرت میر کاکا د کلي د پروړو پیټاوي ته ډېره وهلې وه، خپلې اوښکې یې پاکولې، ماشومانو او ځوانانو چې ولیدل، حضرت میر کاکا پیټاوی کوي، بیا سره ډله شول، پیټاوي ته ورپسې راغلل، ټولو لیدل چې حضرت میر کاکا ژاړي، ماشومانو ورسره ټوکې پیل کړې، چې طبیعت یې ښه شي او ورته کیسه ووایي، خو د حضرت میر کاکا تبعه نه ښه کېده، د کلي ماشومانو ته یې ویل، نن مې په کلاره پرېږدئ، زړه مې خپه دی، زړه مې نه غواړي، کیسه درته وکړم، ماشومانن ویل، کاکا کیسه موږ ته وکړئ، چې ستا هم زړه سپک شي او زموږ تنده هم ماته شي.

حضرت میر کاکا ضد کاوه، چې کیسه نه کوي، زلمیانو او ماشومانو راتنګ کړ، ویلة خیر راته ووایه، چې ولې خپه یې؟

حضرت میر کاکا اوښکې پاکې کړې، په سپینه لهجه په ږیره یې لاس راتېر کړ، غاړه یې صافه کړه، ویل: وړو، مه مې په عذابوئ، خدای(ج) خبر څه خبره به د حضرت میر کاکا په فکر کې ګرځېدلی وي، چې تبعه یې ختمه وه، خو ځوانانو او ماشومانو په ټوکو ټوکو حضرت میر کاکا دې ته اړ کړ، چې کیسه وکړي، ویې ویل:

و، نه و، یو ښکاري و، ښکاري ته د چکر شوق ورغلی، فکر یې کړي، چې بل ولایت ته خپل دوست کره به ورشي، ښکار به هم وکړي او ساعت به یې هم تېر شي، له خپل ولایت نه بل ولایت ته تللی، د شپې ناوخته خپل دوست کور ته تللی، دوست یې ډېر خوشحاله شوی، چې ښکاري دوست مې راغلی، خو څه چې تیار و، هغه یې ورته ایښي، ډوډي خوړل شوې، شپه تېره شوې، ښکاري خپل دوست ته ویلي، چې ګوره د غرمې لپاره څه مه تیاروه، زه

Ketabton.com

غره ته ځم، ښکار کوم، هماغه به غرمې ته وخورو، هغه ویل: سمه ده.

ښکاري غره ته تللی، غرمه شوی، ښکار یې نه دی پیدا کړی، سخت وږی شوی دی، فکر یې کړی، چې د دوست کره ځنګه په دې خجالتۍ کې لاړ شي، فکر یې وکړ، چې راځه! سیمه پرېږده، په بل چا غرمه واړوه.

یوې دېرې ته برابر شوی، ګوري، چې یو دهقان لور په لاس په دېره کې خپه ناست دی، سلام یې اچولی، ویلي، کاکا ولې خپه یې؟ ویل غوا مې مردارېږي، زه په تمه ناست یم، که جوړه نه شي حلالوم یې.

ښکاري ویلي، ډېر وږی او سخت ستړی یم، که له کوره لږه ډوډۍ راته راوړې، خوښ به شم، دهقان ویل: غوا مې ناروغه ده، که زه کور ته لاړ شم، غوا به مې مردار شي، بیا به څه کوم.

ښکاري وویل: کاکا ډېر وږی یم، لور ته ما ته راکه، زه به يې پیره وکړم، که مرداربېده، حلاله به يې کړم، دهقان ویلي، سمه ده. کورته د ډوډۍ پسې تللې، ښکاري لور په لاس ناست دی، له ډېرې ستړیا خوب وړی دی، یو وخت پړتکې شوې، ګوري، چې غوا مرداربېږي، دی خو خوبولی دی، لور يې کش کړی، غوا يې حلال کړی، چې سترګې يې مښلي، ګوري چې غوا مرداره شوې او خر يې حلال کړی، فکر يې کړی، که دهقان مې وګوري، والله که يې له غمه خلاص شم، دوه خپلې او دوه پښې يې قرض کړي او تښتېدلی دی

بل کلي ته رسېدلی، ښکاري سخت ستړی، وږی او بې خوبه دی، ګوري، چې یوه زړه ښځه د بام پر سر ناسته ده، ستنه ورسره ده، د وړیو تار اوبي، سلام يې کړی، وویل ابۍ، ډېر وږی یم، که لږه ډوډۍ راته راوړې، ابۍ ویلي، ولې نه بچیه! خو زما دا چرګه او چرګوری ګورې، دې ته ناسته یمه، چې باښه يې

Ketabton.com

رانه یونسي، ښکاري ویل، ابۍ جانه! هغه ماته پرېږده، زه يې پهره وکړم، خو ډېر وږی شوی یم، ډوډۍ راته راوړه، چې له لوږې مرم، ابۍ تللې، ډوډۍ پسې، ښکاري له ډېر احتیاطه چرګوړی او چرګه په یوه تار کې سره تړلي، بیا خوب پرې غلبه کړې، خوب وړی دی، باښه راغلی، چرګه يې له چرګوړو سره وړې، پړتکې شوي، چې ښکاري پاڅېدلی، ګوري، چې چرګه او چرګوړي د باښه په پنښو کې په هوا کې ځوړند دي، فکر يې کړی، که ابۍ راشي، څه ځواب ورته ووایم، منډه يې اخېستې، د بل چا کور ته ننوتی، ګوري، چې هېڅوک هم پکې نشته، تش کندو پکې ایښی، په کندو کې پټ شوی، یو وخت ګوري، چې د کور خاوند له ژرندې وړه راوړي، فکر يې کړی، چې راځه! دا وړه په کندو کې ځای پر ځای کړه، چې اوړه يې اچولي، کندو ژر ډکه شوې، خپلې ښځې ته يې ویلي، دا کندو څنګه ژر ډکه شوه، ښځې ویلي، تخته يې کړه، ښکاري فکر کړی، چې اوس وژل کېږم، خیز ي کړی، چې له

کندو ووځي او وتښتي، د کور څښتن نیولی دومره یې وهلی، چې د بوسو خوسکی ترې جوړ کړی، ښه یې زموږ، بد یې د نورو.

حضرت میر کاکا زلمیانو ته ویلي، چې ګورئ بچو! بې ځایه لاپې به نه کوئ او د یوې تېروتنې د پټولو لپاره به بله تېروتنه کوئ، که نه ښکاري غوندې به مو انجام وي.

ځئ! خپلو کورونو ته، زه به لاړ شم، جومات ته.

Ketabton.com

هر څه د املوکو په تول

حضرت میر کاکا له جوماته راووت، له ځانه سره خاندي او بوڼېږي، په ملا کړوپ د امسا پر مټ د دېرې خوا ته روان دی، اخوا دېخوا هم ګوري چې که دا د کلي ماشومان پیدا کړي، چې ورته کیسه ووایي، نن یې تبعه ښه وه، خپله یې غوښته چې ماشومانو ته کیسه ووایي، د کلي دوکانونو ته چې ورسېده، ماشومانو ولیده، ټولو په یو غږ وویل: بابا سلام علیکم!

حضرت میر کاکا ویل: وعلیکم سلام، وړو، خوشه مو نه ده، چې درته یوه کیسه په خپل زړه ووایم، ماشومانو له ډېرې خوښۍ نه ټوپونه ووهل، ویل، کاشکې! بابا وو ایه که نه.

حضرت میر کاکا ویل، راځئ! دېرې ته، خو بیا یې د معمول په ځېر امسا پر ځمکه ښخه کړه، د دېرې د توت ونې ته ډېره ووهله، ویې ویل:

وو، نه، و، یو پاچا و، په خپلې پاچاهۍ کې یې زړه تنګ شوی و، خپل وزیر سره یې مشوره وکړې وه، چې د تفریح لپاره کوم بل هېواد ته لاړ شي، دواړه یو بل هېواد ته لاړل، په ښار کې ګرځېدل، چې هر څه به یې بیه کول، کیلو په دوه روپۍ، سره زر هم کیلو په دوه روپۍ، املوک هم کیلو په دوه روپۍ، پاچا خپل وزیر ته ویلي، چې ولله ښه هېواد دی، هر څه په دوه روپۍ دي، چې همدلته پاتې شو، ښه به وي.

وزیر هوښیار وو، ویل: دلته ارزښتونه نه دي مهم، هر څه په دوه روپۍ دي، له دې ښار نه خپې سپکول په کار دي، خو پاچا د وزیر خبره نه ده منلې، وزیر تللی خپل هېواد ته، پاچا په همدې ښار کې پاتې شوی.

Ketabton.com

د شپې په یو کور غله اوښتي، د کور خاوند پرې ویښ شوی، غل په دېوال ختلی، ځان یې دباندې غورځو، پښه یې ما ته شوې، عریضه یې کړې، چې ما غله کوله، د کور خاوند راباندې ویښ شو، له دېوال نه لاندې وغورځېدم، پښه مې ماته شوه، کوروالا باید ځواب ووايي، قاضي تللی، د کور خاند یې راغوښتی، ورته یې ویلي دي، چې ولې دې دېوالونه دومره جګ جوړ کړي، چې غل ترې لوېدلی، پښه یې ماته شوې، اوس یې ځواب ووایه، د کور خاوند ویلي صاحب! ما خو نه دی جوړ کړی، خټګر جوړ کړی.

قاضي امر کړی، خټګر راولئ، سپاهي، تللی، خټګر یې راوستی، هغه ته هم قاضي ویلي، ولې دې دېوال دومره جګ لوړ جګاوه، چې د غله پښه پکې ماته شوه، خټګر ویلي، قاضي صاحب! زه څه ملامت یم، یو پېغلې له کړکۍ راکتلې، پام مې نه و، دېوال رانه جګ شو، قاضي صاحب وویل: خټګر پرېږدئ، نجلۍ راولئ.

سپاهي تللی، نجلی یې حاضره کړې ده، قاضي ورته ویلي، وه نجلی! تا ولې له کړکۍ کتلې، چې د ختګر پام دې ځان ته واړاوه، هغه دېوال جګ جوړ کړ، غل له دېواله وغورځېد، پښه یې ماته شوه، اوس یې ځوابه ووایه.

پېغلې ویلي: قاضي صاحب! زما څه ګناه ده، دروازه ټک شو، ما ویل، له کړکۍ به یې وګورم، که خپل و، خلاص به یې کړم، که پردی و، دروازه به نه خلاصوم، چې ومې کاته پردی و، خلاص مې نه کړ، ویلي، څوک و، ویې ویل، لوړ دنګ سړی و، ما څه پېژانده.

قاضي امر کړی، هلئ! چېرته چې لوړ دنګ سړی و، هغه راولئ، سپاهي په ښار کې ګرځېدل، پر پاچا یې سترګې لګېدلي، چې ګوري لوړ دنګ سړی دی، بس سړي یې مخکې کړی، نېغ یې قاضي ته ودرولی دی، قاضي سړي نه پوښته کړې، چې غل دغسې عریضه کړې ده او بالاخره نښه تر تا رسېدلې، تا ولې هغه دروازه ټکولې

Ketabton.com

ده، چې له امله یې نجلی په کړکۍ کې کتلي، ختګر نجلی لیدل، دېوال تربنه جګ شوی او غل له دېواله غورځېدلی، پښه یې ما ته شوې ده.

سړي ویلي: قاضي صاحب! ما د هېچا دروازه نه ده ټکولې، قاضي ویلي: د کور خاوند ویلي، چې لوړ دنګ سړی و، لوړ دنګ سړی خو ته یې، سړي چې هر څومره کواړی کړي دي، قاضي حکم کړی، چې اعدام دې شي.

د اعدامېدو پرمهال وزیر پرې پېښ شوی، ګوري، چې پاچا اعدامېږي، ویل، پاچا صاحب! دا ولې؟

پاچا ویلي، تا رښتیا ویلي وو، چې دلته ارزښتونه نه دي معلوم، هر څه د املوکو په تول دی، اوس مې خلاص کړه، توبه بیا به نه راځم، وزیر ورته ویلي: کار دې کوه.

ما درته ویل، نه دې منله

د کونډې زویه اوس وهه د ډاک مزلونه

حضرت میر کاکا کړس کړس په خندا شو، ویل: ځئ! وړو، د خدای(ج) په امان، نور مې مه په عذابوئ.

Ketabton.com